

Utrikesförvaltning och internationell samverkan

5

UTGIFTSOMRÅDE 5

Förslag till statsbudget för år 1997

Utrikesförvaltning och internationell samverkan

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Inledning	7
	2.1 Internationell säkerhet och globalt samarbete	7
	2.2 Sverige i Europa	8
	2.3 Samarbete i Norden och Östersjöområdet	9
	2.4 Sverige i världen	10
	2.5 En fri världshandel	11
	2.6 Utgångspunkter för besparingar samt den beräknade utgiftsutvecklingen	11
3	A Utrikesförvaltningen m.m.	13
	3.1 Allmänt	13
	3.2 Anslag	13
	A 1. Utrikesförvaltningen	14
	A 2. Nordiskt samarbete	15
	A 3. Ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m.	15
4	B Internationella organisationer	17
	B 1. Bidrag till vissa internationella organisationer	19
	B 1.1. Förenta nationerna	19
	B 1.2. Europarådet	20
	B 1.3. Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)	21
	B 1.4. Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inom EU (GUSP)	21
	B 1.5. Schengensamarbetet	22
	B 1.6. Övriga internationella organisationer	22
	B 2. Nordiska ministerrådet	22
	B 3. Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)	23
	B 4. Fredsfrämjande verksamhet	23
5	C Information om Sverige i utlandet	25
	5.1 Allmänt	25
	5.2 Resultatinformation	25
	C 1. Svenska Institutet	25
	C 2. Övrig information om Sverige i utlandet	26
6	D Nedrustnings- och säkerhetspolitiska frågor	27
	6.1 Allmänt	27

Innehållsförteckning, forts

6.2	Resultatinformation	27
D 1.	Utredningar och andra insatser på det utrikespolitiska området	28
D 2.	Information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling	28
D 3.	Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	28
D 4.	Forskning till stöd för nedrustning och internationell säkerhet	28
D 5.	Utrikespolitiska Institutet	29
D 6.	Forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse	29
7	E Övriga utrikespolitiska frågor	31
E 1.	Strategisk exportkontroll	31
E 1.1.	Inspektionen för strategiska produkter	31
E 1.2.	Internationella exportkontrollarrangemanget	32
E 2.	Bidrag till Stiftelsen Östekonomiska Institutet	32
E 3.	Europainformation m.m.	32
E 4.	Bidrag till organisationer för mänskliga rättigheter och folkrätt	32
8	Avgiftsfinansierad verksamhet	35
	Delegationen för översättning av EG:s regelverk	35
Bilaga 5.1	Sveriges samlade bidrag till FN	37
Bilaga 5.2	Förteckning över Sveriges utlandsmyndigheter samt ackrediteringar för de Stockholmsbaserade ambassadörerna per den 1 september 1996.	39

1. Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

för budgetåret 1997 anvisar anslagen under utgiftsområde 5. *Utrikesförvaltning och internationell samverkan* enligt följande uppställning:

ANSLAG	ANSLAGSTYP	ANSLAGSBELOPP (tusental kr)
A 1. Utrikesförvaltningen	Ramanslag	1 667 384
A 2. Nordiskt samarbete	Ramanslag	1 442
A 3. Ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m.	Ramanslag	4 371
B 1. Bidrag till vissa internationella organisationer	Ramanslag	452 462
B 2. Nordiska ministerrådet	Ramanslag	303 700
B 3. Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)	Ramanslag	24 207
B 4. Fredsfrämjande verksamhet	Ramanslag	150 206
C 1. Svenska Institutet	Ramanslag	55 237
C 2. Övrig information om Sverige i utlandet	Ramanslag	10 266
D 1. Utredningar och andra insatser på det utrikespolitiska området	Ramanslag	2 322
D 2. Information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling	Ramanslag	9 250
D 3. Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	Obetecknat anslag	20 571
D 4. Forskning till stöd för nedrustning och internationellsäkerhet	Ramanslag	12 235
D 5. Utrikespolitiska Institutet	Obetecknat anslag	10 112
D 6. Forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse	Ramanslag	3 597
E 1. Strategisk exportkontroll	Ramanslag	13 857
E 2. Bidrag till Stiftelsen Öst-ekonomiska Institutet	Obetecknat anslag	4 636
E 3. Europainformation m.m.	Ramanslag	8 800
E 4. Bidrag till organisationer för mänskliga rättigheter och folkrätt	Ramanslag	2 548
Summa för utgiftsområdet		2 757 203

2. Inledning

Utgiftsområdet Utrikesförvaltning och internationell samverkan består av följande verksamhetsområden: utrikesförvaltning, internationella organisationer, information om Sverige i utlandet, nedrustnings- och säkerhetspolitiska frågor samt övriga utrikespolitiska frågor.

Internationell solidaritet och samverkan är av grundläggande betydelse för Sveriges säkerhet och människors livsvillkor i vårt land. Internationalisering och globalisering har dramatiskt förändrat politik, ekonomi, miljö och sociala förhållanden. De stora och långsiktiga frågorna om fred, demokrati och hållbar utveckling kräver ett ökat och mer effektivt internationellt samarbete.

Sveriges medverkan i detta internationella samarbete tar tillvara vårt eget lands intressen. Det ger oss samtidigt en möjlighet att bidra till säkerhet och utveckling, i närområdet, i Europa och globalt.

I Sveriges långvariga stöd för fredlig konfliktlösning, folkrätten och en fri världshandel förenas egenintresse och solidaritet. Samtidigt inspireras vår utrikespolitik av centrala mål för det egna samhällsbygget, som fördjupad demokrati, rättsstyre, öppenhet, folkrörelsemedverkan, social rättvisa, jämställdhet, ekologisk balans och kamp mot arbetslösheten. Internationellt samarbete genom multilaterala organisationer har blivit alltmer betydelsefullt. För Sveriges del intar två organisationer här en särställning, Förenta nationerna (FN) och Europeiska unionen (EU). Sveriges aktiva medverkan i FN-arbetet har i 50 år varit en hörnsten i vår utrikespolitik. Medlemskapet i EU har givit oss nya möjligheter att delta i arbetet för att bygga säkerhet och samarbete i och bortom Europa.

Sverige deltar aktivt i arbetet i andra organisationer för en europeisk säkerhetsstruktur. Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) spelar en viktig roll på flera områden. Samarbetet i Norden och Östersjöområdet är särskilt viktigt för Sverige.

Politiska förbindelser, handel, utvecklingssamarbete, migration m.m. har blivit alltmer sammanflätade aspekter i det internationella samarbetet. Utrikesdepartementets organisation har reformerats i syfte att skapa bättre förutsättningar för att bedriva en sammanhållen svensk utrikespolitik. Målet är att anpassa organisation och arbetssätt till de uppgifter vi ställs inför genom

den tilltagande internationaliseringen, det växande beroendet mellan Utrikesdepartementets traditionella politikområden och EU-medlemskapet.

Sverige står inför viktiga utrikespolitiska uppgifter, i världen, Europa, Östersjöområdet och Norden. Dessa uppgifter skall genomföras under en period när fortsatta och betydande besparingar skall göras inom utgiftsområdet. Detta ställer krav på stränga prioriteringar såväl mellan som inom olika verksamhetsområden.

Informationen om Sverige i utlandet är en viktig del av svensk utrikespolitik. En god och väl samordnad sådan information bidrar till att förtroendet för vårt land stärks.

2.1 INTERNATIONELL SÄKERHET OCH GLOBALT SAMARBETE

Genom att delta i fredsfrämjande och humanitära insatser kan Sverige bidra till fred och säkerhet. Sveriges förmåga, möjligheter och förutsättningar i detta avseende skall utvecklas.

Utvecklingen efter det kalla krigets slut har riktat ökad uppmärksamhet på åtgärder för att förebygga konflikter, såväl inom som mellan stater. Konfliktförebyggande engagerar ett stort antal aktörer, från internationella och regionala organisationer till enskilda stater och icke-statliga organisationer. Ett övergripande ansvar åvilar FN.

Förebyggande av konflikter förutsätter politisk vilja och initiativkraft. Det är viktigt att utnyttja och utveckla det breda spektrum av möjliga åtgärder som står till världssamfundets förfogande. Sverige strävar efter att ytterligare stärka kapaciteten att bidra till detta arbete. Vi vill ge ökad betoning åt civila inslag i den fredsfrämjande verksamheten.

En studie genomförs för närvarande om konfliktförebyggande verksamhet. En särskild studie har också nyligen genomförts om säkerhet och utveckling i Afrika.

FN är den enda globala organisation som har ett mandat som omfattar såväl internationell säkerhet som

ekonomisk och social utveckling i alla dess aspekter. FN:s betydelse accentueras av att de stora hoten mot människors säkerhet och framtid är globala och måste hanteras gemensamt.

Sverige är kandidat i valet i höst till FN:s säkerhetsråd för tvåårsperioden 1997-98. Kandidaturen är ett uttryck för den höga prioritet regeringen tillmäter FN:s verksamhet. FN-systemet står för närvarande inför svåra utmaningar och problem.

Sverige deltar, också genom EU och i samarbete med de nordiska länderna, aktivt i arbetet för att reformera FN-systemet. Organisationen behöver förnyas, vitaliseras och effektiviseras. Viktiga slutsatser och förslag på detta område återfinns i rapporten Vårt globala grannskap som presenterats av Kommissionen för globalt samarbete.

Säkerhet har blivit ett brett begrepp i en värld där nationsgränser är alltmer porösa och ibland närmast fiktiva. Fattigdom, flyktingströmmar, miljöförstöring, narkotikahandel, terrorism, grov organiserad brottslighet, spridning av massförstörelsevapen, humanitära katastrofer och undertryckande av grundläggande mänskliga rättigheter utgör omedelbart eller på sikt hot mot vår säkerhet. De ställer krav på multilaterala insatser.

Respekten för folkrätten måste stärkas. Detta är av grundläggande betydelse för internationell fred och säkerhet och för samarbetet mellan stater.

Sverige verkar för att främja de mänskliga rättigheterna som led i att bygga varaktiga demokratier och rättssamhällen och förebygga konflikter. Olika insatser behövs för att stärka efterlevnaden och övervakningen av de internationella normerna för de mänskliga rättigheterna. Sverige kommer att fortsätta med kraft engagera sig i detta arbete som bedrivs på såväl bilateral som multilateral nivå. Vidare pågår ett arbete, som Sverige i flera fall är nära engagerat i, på en fortsatt utveckling av internationella konventioner och regler på detta område. Sverige slår vakt om FN:s arbete för de mänskliga rättigheterna och verkar för att dessa frågor bättre skall beaktas i FN:s utvecklingsarbete och i dess fredsbevarande och fredsfrämjande insatser.

Nedrustning och icke-spridning av massförstörelsevapen är av största betydelse för internationell säkerhet och ekonomisk utveckling. Särskilt viktigt är att nu få till stånd ett totalförbud för kärnvapenprov. Konventionen mot kemiska vapen bör träda i kraft snarast och med deltagande av de i sammanhanget viktigaste staterna. Det är också angeläget att få till stånd förhandlingar om ett förbud mot tillverkning av klyvbart material för vapenändamål. Målet är att alla kärnvapen skall förbjudas, i likhet med andra massförstörelsevapen.

Under svensk ledning har ett nytt internationellt protokoll med skärpta regler om användningen av truppminor (antipersonella minor) förhandlats fram. Sverige, som avser att införa totalförbud mot användning av truppminor (antipersonella minor) och förstöra befintliga lager, kommer att fortsätta att verka för ett inter-

nationellt förbud mot dessa vapen.

Ett arrangemang för exportkontroll, Wassenaar-arrangemanget, med deltagande av såväl medlemmarna i NATO-alliansens forna exportkontrollarrangemang som f.d. Warszawapaktsmedlemmar, har förhandlats fram under svenskt ordförandeskap. Sverige fäster stor vikt vid en effektiv implementering av detta arrangemang, som syftar till att hindra spridning av både vapen och strategiskt känsliga produkter som kan ha militärt destabiliserande verkan och hota fred och säkerhet.

Miljöförstöring och utarmning av naturresurser hotar vår överlevnad. Lösningen på dessa globala framtidsfrågor ligger i de beslut som fattas i dag. Arbetet för hållbar utveckling, på grundval av Agenda 21, handlingsprogrammet från Riokonferensen 1992, kommer att behandlas vid ett extra möte 1997 med FN:s generalförsamling. Detta blir det viktigaste internationella miljömötet efter Rio. Samtidigt kommer regeringen att intensifiera det regionala miljöarbetet, både i EU och i Östersjöområdet.

Stora FN-konferenser har under 1990-talet ägnats åt miljö, mänskliga rättigheter, befolkning, kvinnor och social utveckling samt boende och bebyggelsefrågor. De har i högre grad än tidigare konferenser satt individens säkerhet och rättigheter i centrum och betonat regeringars ansvar i dessa sammanhang. Sverige verkar, inte minst inom EU, för en effektiv och samordnad uppföljning av de stora konferenserna inom FN-systemet.

Konferenserna har betonat att jämställdhet är en nyckel till att lösa många globala ödesfrågor. Jämställdhet är också en fråga om demokrati och mänskliga rättigheter och en viktig förutsättning för hållbar utveckling. Sverige har, bland annat vid FN:s fjärde kvinnokonferens i Peking hösten 1995, aktivt verkat för att ett jämställdhetsperspektiv skall läggas på verksamhet och planering på alla samhällsområden.

Sveriges stöd till multilateralt utvecklingsarbete behandlas under utgiftsområde 7. Internationellt bistånd.

2.2 SVERIGE I EUROPA

Med det kalla krigets slut minskade risken för ett nytt stort krig i Europa. Stormaktsmotsättningarna, liksom de militära styrkorna på kontinenten, har kraftigt reducerats.

Detta betyder inte att Europas fred och säkerhet är tryggad. Även om de rent militära hoten har kommit i bakgrunden, så har händelse-utvecklingen i det f.d. Jugoslavien visat vilken sprängkraft som finns i etniska motsättningar, religiösa konflikter och social upplösning.

Arbetet på att skapa en alleuropeisk ordning för säkerhet och fred måste intensifieras. Sverige har ett starkt politiskt intresse och en moralisk skyldighet att fullt ut

delta i byggandet av en alleuropeisk säkerhetsstruktur. Vår aktiva medverkan i EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiska samarbete (GUSP) är ett bidrag, liksom vårt deltagande i Partnerskap för fred (PFF) och i den NATO-ledda IFOR-styrkan i det f.d. Jugoslavien.

Den enskilt viktigaste faktorn för framväxten av ett nytt samarbets- och säkerhetsmönster i Europa är att det demokratiska och ekonomiska reformarbetet i Ryssland fullföljs. I Sveriges alleuropeiska engagemang ingår en nära dialog med Ryssland och stöd för reformprocessen.

Det är av central betydelse att den nu rådande freden i det f.d. Jugoslavien blir hållbar. Sverige kommer att fortsatt verka för att Daytonavtalet efterlevs och att Bosnien och Hercegovina bevaras som ett sammanhållet och mångkulturellt land.

Sverige deltar i IFOR och andra fredsfrämjande insatser och ger humanitärt katastrofbistånd till området. Det är av största vikt att flyktingar får möjlighet att fritt återvända. Vår förhoppning är att den politiska situationen skall medge att det f.d. Jugoslavien snart kan omfattas av en mera långsiktig återuppbyggnad och helt integreras i Europa.

Sveriges militära alliansfrihet består. Den syftar till att vi skall kunna vara neutrala i händelse av krig i vårt närområde. Samtidigt ger den oss goda möjligheter att aktivt verka för egen, regional, europeisk och global säkerhet.

Som fullvärdig medlem i EU tar Sverige sitt ansvar för Unionens globala engagemang. Detta gäller såväl inom det politiska området som inom ekonomi, utvecklingsarbete och andra områden.

Under det första årets medlemskap har Sverige i samarbete med likasinnade länder kunnat påverka beslut i den riktning vi eftersträvar, bl.a. vad gäller öppenhet i rådets arbete och för ökad frihandel.

EU:s regeringskonferens syftar till att se över de fördrag som samarbetet vilar på. Regeringen har i nära samverkan med riksdagen utarbetat svenska ståndpunkter inför konferensen.

Regeringen lägger stor vikt vid att i regeringskonferensen driva frågor som är viktiga för medborgarnas trygghet och välbefinnande. Sverige prioriterar förändringar i fördragen som förstärker samarbetet för att minska arbetslösheten i Europa, förbättrar miljön och som leder till att Unionens institutioner verkar under större öppenhet. EU:s utrikes- och säkerhetspolitiska samarbete och insatser för att bekämpa internationell brottslighet måste också förstärkas och effektiviseras.

EU står under det närmaste decenniet inför en rad stora utmaningar. En central uppgift är att bana väg för nya medlemsländer från Öst- och Centraleuropa. EU-medlemskap innebär för dessa länder ytterligare steg i utvecklingen mot fred, stabilitet och välbefinnande.

Sverige agerar aktivt inom EU för en utvidgning och lägger här särskilt vikt vid de baltiska staterna. Sverige framhåller starkt betydelsen av en gemensam förhandlingsstart för samtliga kandidatländer. Förhandlingar torde kunna inledas under 1998.

Under 1998 kommer också förhandlingar om EU:s nästa femårsbudget att intensifieras. I denna förhandling kommer Sverige att lägga stor vikt vid att EU:s resurser används på ett effektivt sätt. Det finns särskilt behov av reformer av den gemensamma jordbrukspolitiken och EU:s regionalpolitik som står för närmare tre fjärdedelar av budgeten. Vid denna tid kommer även de avgörande besluten om deltagande i den tredje fasen av Ekonomiska och monetära unionen att aktualiseras. För svensk del kommer beslut om deltagande att fattas av riksdagen.

Västeuropeiska unionen, VEU, har under senare år utvecklats till ett viktigt forum för säkerhetspolitisk dialog i Europa. VEU kommer att koncentrera sin verksamhet på konflikthantering i vid bemärkelse, som fredsbevarande verksamhet, krishantering och räddningsaktioner.

Sveriges observatörskap i VEU innebär inga försvarsförpliktelser. Det ger oss däremot ökat inflytande över utformningen av en ny säkerhetsstruktur för Europa och möjlighet att delta i organisationens operationer för konflikthantering. Tillsammans med Finland presenterade Sverige i april ett förslag om att stärka EU:s kapacitet för konflikt-hantering genom ett närmare samarbete med VEU.

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) är en viktig del av det alleuropeiska säkerhetssamarbetet. Sverige deltar aktivt i OSSE-arbetet för konfliktförebyggande åtgärder och konflikthantering. Detta arbete bedrivs utifrån ett brett säkerhetsbegrepp, som omfattar såväl politiska, som humanitära, ekonomiska och militära aspekter.

Aktuella uppgifter för OSSE är bland annat ett omfattande stöd till återuppbyggnad i det f.d. Jugoslavien, medling i konflikterna i Tjetjenien och Nagorno Karabach och fortsatta förhandlingar om rustningskontroll inom ramen för CFE-avtalet. OSSE:s högkommissarie för nationella minoriteter spelar en central roll för att förhindra uppkomsten av etniska konflikter.

Europarådet har som huvuduppgift att främja demokrati och mänskliga rättigheter i Europa. En av organisationens för närvarande högst prioriterade uppgifter är att stödja demokratiseringsprocesserna i Central- och Östeuropa. De områden som Europarådet koncentrerar sina insatser till är uppbyggnaden av rättssamhället och att få de mänskliga rättigheterna fast förankrade i det legala och politiska systemet.

2.3 SAMARBETE I NORDEN OCH ÖSTERSJÖOMRÅDET

Det nordiska samarbetet förblir av stor betydelse för de nordiska länderna och medborgarna i Norden. Sedan några år tillbaka pågår en effektivisering och koncentration av det nordiska samarbetet i syfte att bättre anpassa det till den nya situation som uppstått genom

Sveriges och Finlands medlemskap i EU och EES-avtalet och genom de övriga förändringarna i vår närmaste omvärld.

De tre nordiska länderna i EU har på många områden sammanfallande intressen och värderingar. Ett särskilt område för löpande kontakter och nära samverkan är EU:s regeringskonferens där det är viktigt att dessa gemensamma intressen och värderingar får största möjliga genomslag.

Sverige, liksom de övriga nordiska medlemmarna, kommer även i sitt EU-arbete att ha mycket nära förbindelser med Norge och Island. I det europeiska integrationsarbetet bygger samarbetet med Norge och Island formellt på EES-avtalet. Därutöver verkar Sverige för ett nära samarbete med Norge och Island även på alla andra områden. Samtidigt fördjupas det nordiska samarbetet i enlighet med de villkor som de olika nordiska ländernas vägval innebär.

Den dynamiska utvecklingen inom Östersjöområdet erbjuder en historisk utmaning att skapa ett tätt nätverk av regionalt samarbete.

En målsättning för detta samarbete är att främja demokratiseringsprocessen i Ryssland och Rysslands fortsatta integration i det europeiska samarbetet. Ett annat mål är att stödja de baltiska ländernas och Polens närmande till EU. Ett tredje mål är att stärka regionens ställning inom EU. Ett ytterligare mål är att förbättra miljön i Östersjöområdet.

Östersjörådet, det enda organ i vilket alla strandstater jämte Norge, Island och EG-kommissionen är företrädare, har kommit att spela en allt större roll. Sverige eftersträvade under sitt i juni avslutade ordförandeskap att ge samarbetet ytterligare politisk tyngd, bland annat genom den regeringschefskonferens som hölls i Visby i maj. Genom denna konferens gavs impulser till vidgad samverkan inom tre områden: mellanfolkliga kontakter och stärkande av demokratin, ekonomiskt samarbete och förbättring av miljön. Regeringscheferna beslöt att inrätta en aktionsgrupp under svenskt ordförandeskap för att bekämpa den organiserade brottsligheten i Östersjöområdet.

Vid Östersjörådets femte ministermöte i Kalmar antog utrikesministrarna ett handlingsprogram som byggde vidare på Visbydeklarationen. Regeringen kommer att verka för att handlingsprogrammet skall förverkligas och för att de möjligheter som samarbetet i Östersjöregionen öppnar skall förverkligas.

EG-kommissionens nyligen framlagda initiativ om Östersjösamarbetet vittnar om att dessa frågor kommer ytterligare i fokus inom EG. Nordiskt samarbete visavi närområdena länkas in i Sveriges bilaterala och multilaterala agerande.

Genom att främja allsidiga kontakter med Ryssland, såväl på europeisk som på regional nivå samt mellan de baltiska länderna och Ryssland ökar vi förutsättningarna för stabilitet i Östersjöområdet. Stödet till nordvästra Ryssland och Kaliningrad är av stor betydelse.

Samarbetet inom de regionala organen, Öster-

sjörådet och Barentsrådet, där Sverige är ordförande under större delen av 1997, fortsätter att utvecklas och är uttryck för den allt närmare samverkan som utvecklas med och mellan alla våra grannländer.

2.4 SVERIGE I VÄRLDEN

Sveriges engagemang och ansvar stannar inte vid Europas gränser. Genom FN och andra internationella organisationer söker vi bidra till internationell fred och säkerhet och till att hantera de globala överlevnadshoten. Ett väsentligt nytt inslag i Sveriges förbindelser utanför Europa utgörs av vårt aktiva deltagande i EU:s omfattande politiska dialogverksamhet och biståndssamarbete.

Sverige anser att det är av stor vikt att stärka samarbetet mellan Europa och de nordamerikanska staterna. Dialogen med Förenta staterna och Canada bör utgöra en högt prioriterad uppgift inom EU-arbetet. Denna dialog har stor betydelse för den övergripande säkerhetssituationen i Europa, inklusive centrala frågor om Sveriges närområde och etablerandet av en global säkerhetsordning. Dialogen har därtill naturligtvis stor betydelse för en rad enskilda sakområden, exempelvis det multilaterala handelssystemet.

Sveriges bilaterala förbindelser med länder i Mellanöstern, Afrika, Latinamerika, Asien och Oceanien omfattar politiska relationer, utvecklings-samarbete och handel. Omorganisationen av Utrikesdepartementet skall inte minst möjliggöra en bättre samordning mellan dessa aspekter.

Sveriges utvecklings-samarbete med u-länder och länder i Central- och Östeuropa behandlas under utgiftsområde 7. Internationellt bistånd.

Sverige har en lång tradition av engagemang för en allomfattande fredsuppgörelse i Mellanöstern och är en betydande bidragsgivare till palestinierna på de ockuperade områdena. Medlemskapet i EU har gett Sverige ytterligare möjligheter att påverka utvecklingen i Mellanöstern.

EU:s uppmärksamhet på läget vid Medelhavets södra och östra kuster har påtagligt ökat på senare tid. En medelhavsstrategi har utarbetats som omfattar såväl utrikes- och säkerhetspolitik som handel, bistånd och kultur. Samarbete på dessa områden syftar till att skapa stabilitet och välfärd i regionen.

Sverige vill utveckla formerna för samarbete med länderna i södra Afrika. Ett viktigt område är insatser för att trygga och fördjupa det demokratiska styrelseskicket i Sydafrika och övriga delar av regionen. Regeringen kommer att ta initiativ som syftar till att stärka säkerheten inom och mellan länderna i regionen. Grunden för vidgade kommersiella relationer har lagts.

Folkmordet i Rwanda och den allt allvarigare situationen i Burundi illustrerar betydelsen av ett starkt stöd

för förebyggande och konfliktlösande åtgärder på hela den afrikanska kontinenten. De afrikanska länderna själva och den afrikanska enhetsorganisationen (Organization of African Unity; OAU) har här en central uppgift.

Utvecklingen i Latinamerika uppvisar glädjande inslag, exempelvis vad gäller demokrati och ekonomi. Bl.a. i El Salvador och i Guatemala bidrar Sverige till arbetet för fred och demokrati. Insatser i Nicaragua fortsätter och Sverige följer noggrant utvecklingen i Cuba och Haiti. Sverige har numera genom sitt medlemskap i Organisationen för amerikanska stater (OAS), fått ökade möjligheter att aktivt följa utvecklingen i området.

Stora delar av Asien genomgår en fortsatt dynamisk utveckling. Efter ett par decennier av snabb ekonomisk tillväxt befinner sig flera länder i en övergångsfas från u-land till i-land. En betydande del av tillväxten i världsekonomin fram till sekelskiftet beräknas ske i Asien. I flertalet länder har samtidigt marknadsekonomiska reformer skapat förutsättningar för en snabb integrering i den globala ekonomin. Såväl Sverige som övriga EU-länder lägger stor vikt vid att vidareutveckla de ekonomiska förbindelserna med Asien.

Trots den ekonomiska tillväxten finns fortfarande en majoritet av världens fattiga i Asien. Miljöproblem med globala konsekvenser ökar snabbt och kräver ökad internationell uppmärksamhet. Arbetet för mänskliga rättigheter är ytterligare ett viktigt inslag i förbindelserna.

2.5 EN FRIVÄRLDSHANDEL

Utrikeshandel är en allt starkare drivkraft för global ekonomisk utveckling och tillväxt, inte minst i tredje världen. Världshandeln växer snabbare än den samlade världsprодукtionen. För ett starkt utrikeshandelsberoende land som Sverige är en bevarad och stärkt frihandel en nödvändighet.

Sverige verkar därför för multilateralt samarbete och väl fungerande spelregler för den internationella handeln. Detta är en förutsättning för att alla länder, oavsett ekonomisk styrka, skall kunna ges lika rättigheter på detta område.

Bildandet av världshandelsorganisation (World Trade Organization; WTO) och förhandlingsresultatet från den s.k. Uruguayrundan var en seger för det multilaterala samarbetet och utvecklingen av sådana spelregler. Alla länder bör omfattas av detta gemensamma regelverk.

WTO måste också kunna ta sig an stora framtidsfrågor om handel och miljö samt om investeringar. Det är av största vikt att den globala handelsliberaliseringen fortsätter och att de återstående förhandlingarna på tjänsteområdet snarast avslutas.

Regionala frihandelsarrangemang kan utgöra viktiga komplement till multilaterala lösningar. Sveriges eget

agerande under de senaste årtiondena är ett gott exempel på sådan positiv samverkan, samtidigt som vi stegvis fördjupat vårt samarbete med Europa har vi aktivt drivit på multilaterala förhandlingar.

Regeringen har sedan inträdet i EU med största kraft drivit Sveriges traditionella frihandelslinje. Sverige skall fortsätta att slå vakt om EU:s öppenhet mot omvärlden. Vi fortsätter att arbeta för att främja u-ländernas tillträde till de europeiska marknaderna och fäster särskild vikt vid ett närmare samarbete med länderna i Central- och Östeuropa.

Anslagen till WTO och organisationer för internationell handel och råvarusamarbete hör från 1997 till utgiftsområde 24. Näringsliv.

2.6 UTGÅNGSPUNKTER FÖR BESPARINGAR SAMT DEN BERÄKNADE UTGIFTS-UTVECKLINGEN

Regeringens utgångspunkt vid fastställandet av besparingar inom utgiftsområde 5 har varit de förslag som presenterades i budget-propositionen 1995 och vårpropositionen 1996 och som riksdagen ställt sig bakom. Besparingarna fram till år 1998 sker sålunda främst genom kostnadsminskningar inom utrikesförvaltningen, minskade bidrag till det nordiska samarbetet samt en minskning av de s.k. bidragsanslagen. I samband med den uppdelning på utgiftsområdena 5 och 6. Totalförsvaret, som inför 1997 sker av det tidigare anslaget för Fredsbevarande verksamhet under tredje huvudtiteln, genomförs den i vårpropositionen 1996 föreslagna besparingen på 250 miljoner kronor. I vårpropositionen har vidare anmälts en ytterligare besparing på 20 miljoner kronor inom utgiftsområde 5, som kommer att göras år 1998.

Jämfört med de utgifter som i vårpropositionen beräknades för utgiftsområde 5 år 1997 på 2 724 miljoner kronor, har en ökning skett med 33 miljoner kronor. Ökningen förklaras huvudsakligen av förändringar i valutakursantaganden samt av överflyttning av personal till Utrikesdepartementet med anledning av den senaste regeringsombildningen.

**DEN BERÄKNADE UTGIFTSUTVECKLINGEN FÖR DE I UTGIFTSOMRÅDE 5 INGÅENDEVERKSAMHETS-
OMRÅDENÄR ÄR FÖLJANDE (miljoner kronor):**

	UTGIFT	ANVISAT	UTGIFTSPROGNOS	DÄRAV	FÖRSLAG	BERÄKNAT	BERÄKNAT
	1994/95	1995/96	1995/96	1996	1997	1998	1999
Utrikesförvaltningen m.m.	1 517	2 790	2 737	1 998	1 673	1 758	1 806
Internationella organisationer	1 488	2 286	2 425	1 682	931	865	888
Information om Sverige i utlandet	71	105	112	69	65	64	66
Nedrustnings- och säkerhetspolitiska frågor	58	93	95	60	58	58	59
Övriga utrikespolitiska frågor	35	38	43	33	30	29	29
Totalt för utgiftsområde 5	3 169	5 312	5 412	3 842	2 757	2 774	2 849

3. A Utrikesförvaltningen m.m.

En genomgripande omorganisation av Utrikesdepartementet har genomförts i syfte att möta en tilltagande internationalisering främst på grund av EU-medlemskapet.

Genomförandet av utrikesförvaltningens omfattande sparbetning fortsätter.

Omprioriteringar har skapat utrymme även för angelägna satsningar i form av nya utlandsmyndigheter och införande av ny teknik på både det ekonomiska administrativa området och ADB-området.

3.1 ALLMÄNT

Regeringens oförändrat höga ambitioner på det utrikespolitiska området ställer krav på en väl fungerande utrikesförvaltning. Det fortsatt ansträngda statsfinansiella läget, som inneburit att utrikesförvaltningen ålagts ett sparbetning på ca 170 miljoner kronor, innebär därmed att prioriteringar och svåra avväganden måste göras vid användning av tillgängliga medel. Långsiktiga ambitionshöjningar inom ett område, till följd av förändringar i vår omvärld eller av andra skäl och som kräver resursförstärkningar, måste motsvaras av ambitionssänkningar inom andra områden eller rationalisering och effektivisering av existerande verksamhet.

I syfte att skapa bättre förutsättningar för att bedriva en sammanhållen svensk utrikespolitik genomfördes den 1 juli i år en genomgripande omorganisation av Utrikesdepartementet. Målet med omorganisationen är att anpassa Utrikesdepartementet till de nya uppgifter för utrikespolitiken som en tilltagande internationalisering, det växande ömsesidiga beroendet mellan Utrikesdepartementets traditionella politikområden samt inte minst EU-medlemskapet medfört. Departementets nya organisation, som omfattar både funktionella och geografiska enheter, innebär en integration av funktioner som i den gamla organisationen fanns på i första hand politiska avdelningen, handelsavdelningen och

avdelningen för internationellt utvecklingssamarbete.

Till följd av regeringsombildningen i mars månad i år då ansvaret för asyl- och migrationsfrågorna överfördes till Utrikesdepartementet ingår dessa frågor i den nya integrerade organisationen, medan ansvaret för exportfrämjande inklusive exportfinansiering m.m. har flyttats till Närings- och handelsdepartementet.

3.2 ANSLAG

Verksamhetsområdets beloppsmässigt viktigaste utgift utgörs av förvaltningskostnader för utrikesförvaltningen, d.v.s. såväl Utrikesdepartementet som utrikesrepresentationen. Löner och ersättningar för merkostnader som uppstår för de utlandsstationerade svarar här för den största delen. Med hjälp av riktade lönesatsningar och andra åtgärder har departementet fortsatt sina ansträngningar att förbättra jämställdheten mellan kvinnor och män. Ytterligare åtgärder kan komma att behövas även under kommande budgetår.

Näst efter lönekostnaderna utgör kostnaderna för lokaler och bostäder för utrikesrepresentationen den största utgiftsposten. Inom ramen för det sparbetning som ålagts departementet genomförs bl.a. åtgärder som syftar till att på sikt minska de totala kostnaderna för chefsbostäder, kanslilokaler och bostäder för den utsända personalen. Sådana åtgärder kan vara dels att särskilt kostnadskrävande objekt ersätts med billigare men minst lika välfungerande alternativ, dels att fastigheterna nyttjas bättre genom bl.a. förtätning, underuthyrning och lokalsamverkan med andra länder. Budget och ansvar för personalbostäderna har delegerats till utlandsmyndigheterna som genom närheten till hyresmarknaden har bäst förutsättningar att hålla nere kostnaderna. Ett utvecklingsarbete har inletts som syftar till att med utgångspunkt i funktionskrav inom områden som säkerhet, försörjning och beredskap, representativitet m.m. finna lösningar som bättre anpassas till den lokala miljön och tekniska och säkerhetsmässiga förutsättningar och behov på orten. En ny ambassadanläggning i Riga och ett nytt ambassadkansli i Dar es Sa-

laam, det senare uppfört i samverkan med Finland, har under budgetåret 1995/96 tagits i drift. Arbetet med den nordiska ambassadanläggningen i Berlin fortskrider planenligt med siktet inställt på att anläggningen skall stå klar år 1999.

Förutom att genomföra nödvändiga prioriteringar mellan olika verksamheter krävs även fortsatta ansträngningar att modernisera och rationalisera verksamheten inom utrikesförvaltningen. Ett för hela regeringskansliet gemensamt ADB-baserat ekonomiadministrativt system, AGRESSO, beräknas att tas i drift per den 1 januari 1997. Sedan övergång till en s.k. ny teknisk plattform för ADB och kommunikation i stort sett genomförts vid departementet fortsätter denna tekniska modernisering under kommande år vid utlandsmyndigheterna. Investeringarna inom telekommunikationsområdet har redan medfört minskade kostnader vid utlandsmyndigheterna.

För innevarande mandatperiod har UD:s förvaltningsanslag ålagts ett sparbeting på totalt ca 170 miljoner kronor. För att genomföra detta sparande minskades förvaltningskostnaderna inför budgetåret 1995/96 med drygt 70 miljoner kronor. Detta skedde genom nedläggning av sju utlandsmyndigheter, indragning av drygt 30 utsända tjänster vid kvarvarande utlandsmyndigheter, uppsägning av lokalanställda främst vid de myndigheter som lagts ned, rationaliseringar på fastighetsområdet, förändringar, som skett efter förhandlingar med de fackliga organisationerna, när det gäller vissa ersättningar i samband med utlandsstationering samt genom en generell reducering av driftskostnaderna med 5 % (s.k. osthyvling). Besparingsarbetet bedrevs på ett sådant sätt att det även skulle skapa utrymme för de ambitionshöjningar i form av nya utlandsmyndigheter som förändringar i vår omvärld kräver, nämligen i Sarajevo (Dayton-avtalet), Luxemburg (EU-medlemskapet) och Shanghai (en snabbt växande marknad för svensk export). Dessutom kommer den svenska ambassaden i Beirut, som varit stängd under ett antal år, att åter öppnas och bemannas med utsänd personal.

För att uppnå det fastställda sparbetinget krävs fortsatta kostnadsminskningar inom flera av de områden, som ovan redovisats, men utgångspunkten inför departementets beslut om de konkreta åtgärderna under 1997 är att inga ytterligare utlandsmyndigheter skall läggas ned eller uppsägningar av UD-anställda skall behövas. Merparten av sparandet bör kunna uppnås genom det ökade kostnadsmedvetande, som hittills bedrivna spararbete medfört, samt genom fortsatt rationalisering och effektivisering av verksamheten. Varje nytt sparbeting som genomförts minskar naturligtvis utrymmet för ytterligare rationalisering varför någon redovisning av vilka åtgärder som kan komma att behövas inför år 1998 inte kan göras nu.

Till verksamhetsområdet hör vidare anslagen för *Nordiskt samarbete samt Ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m.*

Den beräknade utgiftsutvecklingen på verksamhetsområdet Utrikesförvaltningen m.m. t.o.m. år 1999 är följande (miljoner kronor):

UTGIFT 1994/95	ANVISAT 1995/96	UTGIFTS- PROGNOS 1995/96	DÄRAV 1996	FÖRSLAG 1997	BERÄKNAT 1998	BERÄKNAT 1999
1 517	2 790	2 737	1 998	1 673	1 758	1 806

A 1. Utrikesförvaltningen

1994/95 ¹	Utgift	1 512 423 ²	Anslagssparande	261 201 ³
1995/96 ¹	Anslag	2 781 942	Utgiftsprognos	2 729 700
			därav 1996	1 992 000
1997	Förslag	1 667 384		
1998	Beräknat	1 752 411		
1999	Beräknat	1 800 171		

1 Anslagen A 1. Utrikesförvaltningen, A 2. Kursdifferenser, A 3. Honorärkonsuler, A 5. Utredningar m.m. och A 6. Officiella besök m.m.

2 Beloppen anges i tusental kr.

3 Inkl. en reservation på 18 087 för anslaget A 5. Utredningar m.m.

Anslaget används för departementets och utlandsmyndigheternas löner och andra förvaltningskostnader, till vilka främst hör kostnader för chefs- och personalbostäder samt kanslier, utlandstillägg, löner för lokalanställd personal, resor och deltagande i internationella möten och förhandlingar, driftskostnader för den omfattande ADB- och telekommunikationsverksamheten samt ränte- och amorteringskostnader för gjorda investeringar i anläggningstillgångar. Genom en förändring av anslagsstrukturen innefattar anslaget fr.o.m. budgetåret 1997 även de tidigare anslagen för honorärkonsuler, utredningar och officiella besök.

Utrikesförvaltningen har som sina främsta uppgifter att bevaka och främja svenska intressen, politiska såväl som handels- och biståndsrelaterade. Detta skall göras genom politisk, ekonomisk och handelspolitisk bevakning, genom exportfrämjande verksamhet, insatser inom kultur och information samt handläggning av rättsfrågor. Genom de neddragningar som skett vid myndigheterna utomlands ställs större krav på prioriteringar och effektivitet. Verksamhetsplaneringen med mål- och resultatstyrning av utlandsmyndigheterna har utvecklats ytterligare efter Utrikesdepartementets omorganisation.

Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader styrs av pris- och löneutvecklingen både i Sverige och i de omkring 90 länder där det finns utlandsmyndigheter samt av kronkursens utveckling. Hänsyn har tagits till dessa faktorer vid fastställandet av förslag till anslag för budgetåret 1997.

Vid anslagsberäkningen för treårsperioden har också beaktats de beslut om besparingar som fattades av riksdagen åren 1995 och 1996 och som redovisats när

mare i det föregående. I den besparingsplan som gjordes upp för perioden 1995/96 - 1998 lades vikten vid att åstadkomma den största besparingen första året. Anslagsutvecklingen visar därför på ett relativt stort sparande för budgetåret 1995/96.

Kostnader som kan uppstå med anledning av garantier för banklån till personal respektive uppsagda anställda inom utrikesförvaltningen belastar detta anslag. Utestående lån uppgår för närvarande till drygt 12 miljoner kronor.

För år 1998 beräknas utgifterna till 1 752 miljoner kronor. Beräkningen utgår ifrån att det av riksdagen beslutade saneringsprogrammet fullföljs. För år 1999 beräknas utgifterna till 1 800 miljoner kronor.

A 2. Nordiskt samarbete

1994/95	Utgift	1 437 ¹		
1995/96	Anslag	2 115	Utgiftsprognos	1 200
			därav 1996	900
1997	Förslag	1 442		
1998	Beräknat	1 460		
1999	Beräknat	1 494		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Från anslaget betalas kostnader för Sveriges deltagande i samarbetet inom ramen för Nordiska ministerrådet (samarbetsministrarna) och Nordiska samarbetskommittén m.fl. samarbetsorgan samt för deltagande i vissa andra former av nordiskt samarbete, däribland det svensk-norska samarbetet. Regeringen beräknar anslaget för nästa budgetår till 1 442 000 kr.

A 3. Ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m.

1994/95	Utgift	3 566 ¹		
1995/96	Anslag	6 410	Utgiftsprognos	6 410
			därav 1996	5 278
1997	Förslag	4 371		
1998	Beräknat	4 480		
1999	Beräknat	4 583		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Av anslaget används huvuddelen till att täcka de kostnader som avses i lagen (1973:137) om ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet m.m. Det rör sig om periodiskt understöd till vissa i utlandet, främst i Sydamerika, bosatta svenska medborgare. Därutöver betalas från anslaget eftergifter och jämkning av fordringar för utgivet tillfälligt ekonomiskt bistånd till nödställda svenska medborgare i utlandet samt för brottmål och kostnader vid dödsfall. Anslaget används också till rättsligt bistånd till brottsoffer utomlands.

Kostnaderna för periodiskt understöd beräknas kunna hållas konstanta, medan det ökande antalet frihetsberövanden på grund av grova narkotikabrott i utlandet kan komma att medföra ökande kostnader för rättshjälp. Vidare kan Sveriges åtaganden inom EU komma att medföra ökad belastning vad beträffar tillfälligt ekonomiskt bistånd till svenska medborgare i utlandet.

I anslaget finns en medelsram på 50 000 kr för särskilda informationsinsatser riktade till utlandsresenärer, främst ungdomar, i syfte att minska belastningen på utrikesförvaltningens konsulära resurser.

Från anslaget betalas också kostnader för expertgruppen för identifiering av katastroffall utomlands, kostnader i sjöfartsfrågor samt avgifter för stämningssmannadelgivning.

4. B Internationella organisationer

Sverige skall ge betydande bidrag till FN:s fredsbevarande operationer, politiska arbete och verksamhet på det ekonomiska och sociala området.

Sverige skall aktivt delta i pågående arbete för att stärka och effektivisera FN. Kandidaturen till säkerhetsrådet är ett uttryck för den betydelse vi tillmäter FN.

Europarådets traditionella roll i arbetet för demokrati och mänskliga rättigheter har fått en ny dimension genom att flertalet länder i Central- och Östeuropa upptagits som medlemmar i organisationen.

Sverige deltar aktivt i OSSE:s verksamhet, som bygger på ett brett säkerhetsbegrepp. OSSE:s organisation kommer att ses över.

Sverige deltar aktivt i det omfattande utrikespolitiska samarbetet inom EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP). Samarbetet innebär nya, konkreta åtaganden när EU beslutar att agera gemensamt.

Inriktningen och organisationen av det nordiska samarbetet förändras till de nya förutsättningar som skapats av Sveriges och Finlands EU-medlemskap.

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) förblir ett viktigt samarbetsorgan för industriländer.

Sverige skall fortsatt delta med såväl militär som civil personal i fredsfrämjande insatser. Anslaget för denna verksamhet delas mellan utgiftsområde 5 och 6.

Regeringen föreslår att 931 miljoner kronor anslås under utgiftsområde 5 för Internationella organisationer. Härutöver finansieras även internationella organisationer under utgiftsområde 7. Internationellt bistånd.

Inom verksamhetsområdet finansieras i första hand bidrag till Förenta nationerna, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inom EU (GUSP), Nordiska ministerrådet, Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) samt kostnader för fredsfrämjande verksamhet.

Multilateralt samarbete inom internationella organisationer är av avgörande betydelse för små och medelstora länder. Detta är särskilt påtagligt för ett land som Sverige, som är starkt avhängigt av den politiska

och ekonomiska utvecklingen i omvärlden, och som även har ambitioner att söka påverka denna utveckling.

Kostnaden för Sveriges medlemskap i internationella organisationer styrs av organisationernas budgetar, Sveriges bidragsandel och - då medlemsavgiften oftast är i utländsk valuta - av kronans värde. Budgetering av anslagen inför 1997 har skett så noggrant som möjligt. Hänsyn har tagits till senast tillgänglig information om organisationernas budgetar och senaste prognoser för kronans värde.

Sverige strävar efter en effektivare verksamhet inom ramen för en återhållsam budgetutveckling. Vi verkar vidare för kontinuerlig uppföljning och utvärdering av organisationernas verksamhet.

Sverige har sedan medlemskapet 1946 givit mycket betydande bidrag till FN:s fredsbevarande operationer, till medling och andra politiska insatser liksom till organisationens ekonomiska och sociala verksamhet. Detta engagemang skall fullföljas och få en bred inriktning på militära såväl som civila insatser.

FN:s centrala roll i Sveriges utrikespolitik motiverar vår kandidatur till säkerhetsrådet. Sverige vill bidra till att stärka folkrättens ställning, till ökad vikt vid åtgärder för att förhindra konflikter och till att söka lösa konflikter med fredliga medel.

Sverige skall medverka till att stärka och effektivisera FN-systemet. Sverige skall fortsatt aktivt delta i de pågående förhandlingar som syftar till att reformera FN-systemet. I många av dessa frågor får våra synpunkter ökad genomslagskraft genom EU-samarbetet. Även nordiskt samarbete är här av betydelse, bland annat fortsättningen av det nordiska FN-projektet på det ekonomiska och sociala området.

Sverige tillhör den minoritet av FN:s medlemsstater som alltid betalar obligatoriska bidrag till fullo och i tid. Det är en mycket angelägen uppgift att förbättra betalningsdisciplinen, liksom att reformera FN:s bidragsskalor och göra organisationen mer kostnadseffektiv.

Besparingskrav i FN:s reguljära budget kommer under de kommande två åren att innebära en något minskad reell utgiftsram i dollar.

Sverige stöder Europarådets strävanden att främja demokrati och mänskliga rättigheter. Efter omvälvningsprocessen i Central- och Östeuropa har Europarådet fått

en ny roll som samarbetsforum med länderna i denna region.

Femton central- och östeuropeiska stater har hittills under 1990-talet upptagits som medlemmar i organisationen. Europarådet har nu totalt 39 fullvärdiga medlemmar och ytterligare ansökningar föreligger. I såväl nyblivna medlemsländer som kandidatländer anordnar Europarådet stödprogram.

Sverige deltar aktivt i OSSE:s arbete. Genom sin all-europeiska karaktär och utgångspunkten i ett brett säkerhetsbegrepp ger OSSE ett viktigt bidrag till en alleuropeisk säkerhetsordning. Verksamheten omfattar insatser för demokrati och fredlig konfliktlösning i länder och regioner, liksom arbete för mänskliga rättigheter, minoritetsfrågor och valövervakning.

Under året har OSSE-representationer i Bosnien och Hercegovina och i Kroatien tillkommit. Representationen i Sarajevo har ansvar för viktiga element i fredsprocessen och den är av en storleksordning som saknar tidigare motsvarighet. OSSE har haft förhandlingsframgångar i Tjetjenien-konflikten.

Sverige biträder aktivt i Minskgruppen för en lösning av konflikten kring Nagorno Karabach. Beredskap för en eventuell fredsbevarande insats i regionen finns.

Sverige blev genom medlemskapet i EU del i ett nytt och omfattande utrikespolitiskt samarbete inom ramen för unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik (GUSP). Detta arbete utgör den andra pelaren i unionens arbete. Grundidén i GUSP-samarbetet är att medlemsstaterna agerar gemensamt, exempelvis genom så kallade gemensamma åtgärder och gemensamma ståndpunkter, liksom genom deklarationer och diplomatiska framställningar gentemot icke-medlemsländer.

Sverige deltar aktivt inom GUSP-arbetet, som innebär samarbete inom nya strukturer och nya, konkreta åtaganden när EU beslutar att agera gemensamt. Aktuella frågor för sådant samarbete är valövervakning i Ryssland och Palestina, åtgärder vad gäller truppminor och stöd till fredsprocessen i det f.d. Jugoslavien, däribland EU-administrationen i Mostar.

Sverige anser att GUSP är av central betydelse i den fortsatta europeiska integrationen. Vi söker bidra till att samarbetet utvecklas och effektiviseras. Den pågående regeringskonferensen om EU:s framtid diskuterar bland annat, också på grundval av svenska förslag, hur den gemensamma analyskapaciteten inom GUSP skall kunna utvecklas.

Sveriges och Finlands EU-medlemskap har skapat nya förutsättningar för det nordiska samarbetet och förstärkt behovet av det.

Satsningen på kultur- och undervisningssamarbete har fortsatt. Det informella samrådet i europafrågor har utvecklats. I närområdet har det baltiska investeringsprogrammet förlängts och ett nordiskt informationskontor etablerats i S:t Petersburg.

Nordiska rådets organisation och arbetsformer har anpassats till den nya inriktningen av samarbetet. Sekretariaten för Nordiska ministerrådet och Nordiska rådet har samlokaliseras i Köpenhamn. Ett antal nor-

diska institutioner kommer att avvecklas eller omstruktureras.

Regeringen har drivit besparingslinjen vidare vad gäller Nordiska ministerrådets budget. Avsikten är att verka för besparingar även kommande år som underlag för prioritering och kraftsamling till områden där det nordiska samarbetet erbjuder komparativa fördelar.

OECD har en viktig roll som samarbetsorgan för världens industrinationer. Organisationen har fortsatt en stor dragningskraft och förhandlingar om medlemskap pågår med flera länder.

Vid förhandlingar om bidrag till ovannämnda internationella organisationer arbetar Sverige utifrån de riktlinjer för ekonomisk styrning av internationella organisationer som utarbetats inom Utrikesdepartementet.

Sverige skall fortsatt bidra med såväl militär som civil personal till internationell fredsfrämjande verksamhet.

Den svenska bataljon som för närvarande tjänstgör inom ramen för den multinationella fredsstyrkan IFOR i Bosnien utför ett mycket värdefullt arbete. Truppsatser av detta slag är samtidigt kostsamma.

Sverige deltar med en pluton i FN:s förebyggande styrka i Makedonien UNPREDEP. I övrigt har Sverige under året deltagit med militära och civila observatörer, civilpolis och sanktionsövervakare i ett 15-tal missioner runt om i världen. Denna breda inriktning om det fredsfrämjande arbetet skall fortsätta.

Från och med budgetåret 1997 delas anslaget för fredsbevarande verksamhet mellan utgiftsområde 5 och 6. Under utgiftsområde 5 bekostas svenskt deltagande i fredsfrämjande verksamhet, t.ex. med observatörer, civilpolis, övervakare och andra civila insatser. Anslaget kan också användas för utbildningsinsatser med anknytning till PFF.

Av nedanstående tabell framgår utvecklingen av de i verksamhetsområdet ingående anslagen (miljoner kronor).

UTGIFT 1994/95	ANVISAT 1995/96	UTGIFTS- PROGNOS 1995/96	DÄRAV 1996	FÖRSLAG 1997	BERÄKNAT 1998	BERÄKNAT 1999
1 488	2 286	2 425	1 682	931	865	888

B I. Bidrag till vissa internationella organisationer

1994/95 ¹	Utgift	413 382 ²		
1995/96 ³	Anslag	414 492	Utgiftsprognos	442 300
			därav 1996	288 500
1997	Förslag	452 462		
1998	Beräknat	432 855		
1999	Beräknat	443 678		

1 Anslagen B 1. Förenta nationerna, B 3. Europarådet, B 8. Övriga internationella organisationer m.m., anslagsposterna 5 och 8, och B 10. Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa (ESK).

2 Beloppen anges i tusental kr.

3 Anslagen B 1. Förenta nationerna, B 3. Europarådet, B 8. Övriga internationella organisationer m.m., anslagsposterna 3 och 6, B 10. Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) och B 11. Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inom EU.

Från anslaget betalas obligatoriska utgifter för Sveriges medlemskap i ett antal internationella organisationer. Sverige är folkrättsligt bunden att betala dessa avgifter.

Obligatoriska bidrag uttaxeras enligt en på förhand fastställd fördelningsnyckel, som varierar från organisation till organisation. Utvecklingen av de olika organisationernas budgetar blir därmed en av de viktigaste utgiftsstyrande faktorerna. Eftersom bidragen uttaxeras i annan valuta än svenska kronor påverkar även kronans kurs utgiftsnivån.

Genom en förändring i anslagsstrukturen omfattar anslaget fr.o.m. år 1997 de tidigare anslagen till Förenta nationerna, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inom EU (GUSP), Permanenta skiljedomstolen i Haag, den s.k. Fact Finding Commission och skattejusteringsbidrag. I anslaget ingår också de nya bidragen till Schengensamarbetet och Havsrättsdomstolen i Hamburg.

B 1.1. Förenta nationerna

Stödet till Förenta nationerna utgör en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige verkar aktivt bl.a. för att stärka FN:s fredsfrämjande förmåga samt att reformera FN:s ekonomiska och sociala verksamhet.

Från anslaget betalas obligatoriska kostnader för Sveriges andel till FN:s reguljära budget och till FN:s fredsbevarande insatser. Vidare har under anslaget medel beräknats för Sveriges bidragsandel till FN:s organisation för industriell utveckling, Unido, till den internationella kontrollorganisation som år 1996 avses etableras i Haag för att övervaka efterlevnaden av FN:s konvention mot kemiska vapen samt för att möjliggöra uppföljning av ingångna konventioner.

Regeringens överväganden

1. *Förenta nationernas reguljära budget* för tvåårsperioden 1996-97 fastställdes av den 50:e generalförsamlingen till 2 608,3 miljoner US-dollar. Den antagna tvåårsbudgeten innebär en klar real minskning av FN:s resurser. Sveriges bidragsandel, som för kalenderåret 1996 fastställts till 1,2275 %, kommer år 1997 att uppgå till 1,23 %. Regeringen bedömer preliminärt att 125 989 000 kr bör avsättas för att betala Sveriges bidrag till FN:s reguljära budget budgetåret 1997.

FN:S REGULJÄRA BUDGET (miljoner US-dollar) FÖR TVÅÅRSPERIODEN

1990-91	1992-93	1994-95	1996-97
2 134,1*	2 467,5*	2 632,4*	2 608,3

*) efter revidering

SVERIGES BIDRAG TILL FN:S REGULJÄRA BUDGET, MKR

UTFALL 1993	1994	1995	PROGNOS 1996	FÖRSLAG 1997
80,2	92,8	100,2	88,8*	126

*) preliminärt

2. *Sveriges andel av de uttaxerade bidragen till budgetarna för FN:s fredsbevarande operationer* uppgår likaså till 1,2275 % innevarande budgetår och för år 1997 till 1,23 %. Det svenska bidraget uppskattas budgetåret 1997 till 249,3 miljoner kronor. Beräkningen innehåller dock ett stort mått av osäkerhet genom att Säkerhetsrådet löpande kan fatta beslut om nya insatser.

Följande fredsbevarande operationer (14 st) finansieras med uttaxerade bidrag enligt en överenskommen bidragsskala.

FN:s vaktstyrka på Cypern, UNFICYP (1964)

FN:s truppåtskillnadsövervakande styrka, UNDOF (Israel-Syrien) (1974)

FN:s interimstyrka i Libanon, UNIFIL (1978)

FN:s observationsgrupp i Irak-Kuwait, UNIKOM (1991)

FN:s mission för folkomröstningen i Västra Sahara, MINURSO (1991)

FN:s observatörsgrupp i Liberia, UNOMIL (1992)

FN:s observatörsgrupp i Haiti, UNMIH (1993)

FN:s observatörsgrupp i Georgien, UNOMIG (1993)

FN:s observatörsgrupp i Tadzjikistan, UNMOT (1994)

FN:s kontrollgrupp i Angola, UNAVEM III (1995)

FN:s förebyggande styrka i Makedonien, UNPREDEP (1995)

FN:s mission i Bosnien-Hercegovina, UNMIBH (1995)

FN:s observatörsmission i Prevlaka, UNMOP (1996)

FN:s övergångsadministration för Östra Slavonien, Baranja och Västra Sirmium, UNTAES (1996)

Härutöver finansieras två missioner över den reguljära budgeten, nämligen

FN:s kommission för stilleståndsövervakning i Palestina, UNTSO (1948)

FN:s militära observatörsgrupp i Indien och Pakistan, UNMOGIP (1949)

Beslut har under innevarande budgetår fattats om att avveckla FN:s skyddsstyrka i f.d. Jugoslavien, UNPROFOR samt FN:s stödgrupp i Rwanda, UNAMIR. Antalet fredsbevarande operationer som bekostas över det särskilda kontot är dock oförändrat 14 genom att Säkerhetsrådet fattat beslut om nya insatser. Dessa nya insatser är dock mindre omfattande och därmed mindre kostsamma än t.ex. de insatser, som nyligen avslutats i Somalia och Bosnien. Detta beror dock inte på att behovet av insatser minskat utan får närmast tillskrivas den finanskris FN för närvarande genomgår.

SVERIGES BIDRAG TILL FN:S FREDSBESVARANDE OPERATIONER, MKR

1992/93	Utfall	189,8
1993/94	Utfall	268,4
1994/95	Utfall	247,6
1995/96	Prognos	260,0
1997	Förslag	249,3

3. Målet för FN:s organisation för industriell utveckling (*United Nations Industrial Development Organization; UNIDO*) är att främja och påskynda den industriella utvecklingen i utvecklingsländerna. Sveriges bidragsandel uppgår år 1996 till 1,7061 %. För kalenderåret 1997 har den fastställts till 1,71 %. Preliminärt bör 10 644 000 kr avsättas för att täcka det svenska bidraget för år 1997.

SVERIGES BIDRAG TILL FN:S ORGANISATION FÖR INDUSTRIELL UTVECKLING, MKR.

1993/94	Utfall	9,8
1994/95	Utfall	10,0
1995/96	Prognos	11,0*
1997	Förslag	10,6

*) preliminärt

4. Sveriges bidragsandel för FN:s konvention mot kemiska vapen uppgår kalenderåret 1996 till 1,22097 %. Konventionens syfte är att totalförbjuda en hel kategori av massförstörelsevapen, de kemiska, och att reglera hur de i dag existerande lagren av dessa vapen skall förstöras. Bidragsandelen för den färdiga kontrollorganisation som kommer att inrättas i Haag fastställs när konventionen träder i kraft, vilket sker när 65 stater anslutit sig till konventionen. I september 1996 har 62 länder ratificerat konventionen.

Regeringens bedömning är att 2 617 000 kr bör avsättas för att täcka kostnaden för den svenska andelen av budgeten för den förberedande kommissionen alter-

nativt den blivande kontrollorganisationen för budgetåret 1997.

SVERIGES OBLIGATORISKA BIDRAG TILL FN:S KONVENTION MOT KEMISKA VAPEN (DEN FÖRBEREDANDE KOMMISSIONEN), MKR.

1993/94	Utfall	1,6
1994/95	Utfall	1,3
1995/96	Prognos	1,3*
1997	Förslag	2,6

*) preliminärt

5. Uppföljning av konventioner, översynskonferenser m.m.

Under delposten budgeteras för obligatoriska kostnader till följd av bl.a. översyns- och granskningskonferenser för internationella konventioner. Under budgetåret 1997 kommer översynskonferensen för konventionen mot särskilt inhumana vapen att fortsätta sin år 1994 påbörjade verksamhet. Vidare finns en granskningskonferens om förbud mot biologiska vapen inplanerad. Mot bakgrund härav avsätts 500 000 kr för översyns- och granskningskonferenser.

UPPFÖLJNING AV KONVENTIONER, ÖVERSYNSKONFERENSER M.M.

1995/96	Prognos	0,8
1997	Förslag	0,5

B 1.2. Europarådet

Europarådets huvuduppgift är att främja demokrati och mänskliga rättigheter. Europarådet har bl.a. en viktig roll i demokratiseringsprocessen i de central- och östeuropeiska länderna, varav flertalet numera är fullvärdiga medlemmar i organisationen. Sverige verkar för att Europarådet koncentrerar sig på de frågor som rör demokrati och mänskliga rättigheter samt de uppgifter som följer med organisationens pågående utvidgning.

Från anslagsposten betalas Sveriges bidrag till Europarådets reguljära budget samt obligatoriska debiteringar till pensionsbudgeten, en extraordinär budget för uppförande av den nya byggnaden avsedd för de institutioner som arbetar med mänskliga rättigheter, Europarådets ungdomsfond och flera s.k. partsöverenskommelser.

Regeringens överväganden

Skillnaden mellan utfall för 1994/95 och prognos för 1995/96 kan hänföras till den positiva utvecklingen för kronans kurs.

Budgetbehandlingen inom Europarådet har de senaste åren präglats av återhållsamhet. Sverige stöder i princip en sådan linje. Dock finns länder som förespråkar en real budgettillväxt, med motiveringen att en sådan krävs för att Europarådet skall kunna fullgöra sina åtaganden, inte minst i de nya medlemsstaterna. För antagandet av budgeten erfordras 2/3 majoritet.

Under 1996 bidrar Sverige med 2,53 % till Europarådets reguljära budget. Inför år 1997 har ett budgettak fastställts (i intervallet 962-982 miljoner FRF), men medlemsländerna har ännu inte enats om hur bidragskalan skall tillämpas efter Rysslands inträde i organisationen (som ägde rum i februari). Vidare kan nämnas att ett av generalsekreteraren förra året lanserat sidosordnat stödprogram, riktat till i första hand de nyblivna medlemsstaterna Ryssland och Ukraina, fortfarande till stor del är ofinansierat.

Ett förslag till ändrad fördelning av betalningsansvaret inom Europarådets partsöverenskommelse på social- och hälsoområdet skulle, om det antas, leda till en utgiftsökning på preliminärt ca 300 000 kr för Sveriges del.

Regeringen bedömer preliminärt att 34 055 000 kronor bör avsättas för att betala Sveriges bidrag till Europarådets reguljära budget och övriga obligatoriska debiteringar budgetåret 1997. Mot bakgrund av ovan angivna skäl innehåller beräkningen dock ett betydande mått av osäkerhet.

MKR

1994/95	Utfall	39,4
1995/96	Anslag	36,3
1995/96	Prognos	35,6
1997	Förslag	34,1

B 1.3. Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE)

Från anslagsposten betalas obligatoriska kostnader för Sveriges andel av OSSE:s integrerade budget (sammanslagd ett tjugotal delbudgetar), gemensamt beslutade särskilda budgetar, OSSE:s kommunikationssystem, skiljedomstolen enligt konventionen om förlikning och skiljedom inom OSSE (den s.k. Stockholms-konventionen) samt vissa andra av organisationen debiterade gemensamma kostnader. Sveriges andel av gemensamma budgetar uppgår f.n. till 3,55%. Bidragen uttaxeras normalt i österrikiska schilling.

Under 1996 har missioner tillkommit för Bosnien och Hercegovina samt för Kroatien (i båda fallen väsentligt större än tidigare existerande missioner). Missionerna i

Estland, Georgien, Federala republiken Jugoslavien (Serbien-Montenegro; alltjämt vilande), Lettland, Makedonien, Moldavien, Tadzjikistan (jämför förbindelsekontor i Tasjkent) och Ukraina består. Dessutom arbetar stödgruppen i Tjetjenien vidare för att främja en fredlig uppgörelse i konflikten mellan Ryssland och Tjetjenien.

De olika grupperna för övervakning av sanktionerna mot Federala republiken Jugoslavien har antingen reducerats eller dragits in. Enheterna för ledning av sanktionsinsatser består och har beredskap att på nytt upprätta övervakningsgrupper om så skulle krävas.

Sverige stöder den s.k. Minsk-gruppens arbete aktivt.

En planeringsgrupp för en eventuell fredsbevarande insats i Nagorno Karabach arbetar vid organisationens sekretariat i Wien.

Frågorna om mänskliga rättigheter och demokratiuppbyggnad leds från kontoret i Warszawa (Office for Democratic Institutions and Human Rights - ODIHR). Kontoret samordnar bl.a. insatser för valövervakning i medlemsländerna.

Minoritetskommissarien med säte i Haag utför ett betydelsefullt konfliktförebyggande arbete.

I förhandlingsarbetet är den främsta övergripande uppgiften frågan om OSSE:s säkerhetspolitiska roll i Europa.

Vid toppmötet i Lissabon i december 1996 kommer OSSE:s organisatoriska struktur att diskuteras i ljuset av kraven på alltmer omfattande insatser för den gemensamma säkerheten i vår världsdel.

Regeringens överväganden

OSSE, som utvecklats från en diplomatkonferens, fortsätter att utvecklas för att finna en lämpligt avvägd organisatorisk form för sin roll som regionalt säkerhetsfrämjande organ. OSSE:s insatsberedskap behöver förstärkas. Regeringen söker aktivt bidra till att organisationen utvecklas och ges en tydlig roll som regional säkerhetsorganisation samt att organisationen ges resurser som står i samklang med det politiska uppdraget.

MKR

1994/95	Utgift ¹	22,9
1995/96	Anslag	13,8
1995/96	Prognos	20,5
1997	Förslag	16,0

¹ Avser anslaget Konferensen om säkerhet och samarbete i Europa (ESK)

B 1.4. Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inom EU (GUSP)

Sverige blev genom medlemskapet i EU del i ett nytt

omfattande mellanstatligt samarbete, i frågor rörande den s.k. andra pelaren.

Grundidén är att detta skall ske genom att medlemsländerna beslutar om gemensamma åtgärder och gemensamma ståndpunkter, liksom genom deklamationer och demarscher.

Sverige deltar aktivt inom GUSP-arbetet, som är av central betydelse för den fortsatta europeiska integrationen. Detta innebär att verka inom nya strukturer och nya, konkreta åtaganden när EU beslutar att agera gemensamt.

Frågor som hittills aktualiserats för sådant samarbete är valövervakning i Ryssland och Palestina, minröjningsinsatser och stöd till fredsprocessen i det f.d. Jugoslavien, till större delen avseende EU-administrationen i Mostar.

Den pågående regeringskonferensen om EU:s framtid har diskuterat bland annat hur GUSP skall kunna utvecklas och effektiviseras.

Från anslaget betalas obligatoriska kostnader utgörande Sveriges andel för beslut inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inom EU. Fördelningsnyckeln fastställs i varje enskilt fall, oftast med BNP som grund.

Regeringens överväganden

GUSP-samarbetet spelar en central roll i den fortsatta europeiska integrationen. Den pågående regeringskonferensen om EU:s framtid diskuterar även frågan om finansieringen av gemensamma åtgärder inom ramen för GUSP.

Regeringen söker bidra till att samarbetet utvecklas och effektiviseras.

MKR

1995/96	Anslag	12,6
1995/96	Prognos	6,6
1997	Förslag	8,4

B 1.5. Schengensamarbetet

Sverige deltar sedan den 1 maj 1996 som observatör i Schengensamarbetet i avvaktan på att förhandlingarna om medlemskap skall slutföras. Under observatörskapet skall Sverige bidra till Schengensamarbetets administrativa budget. Bidraget beräknas för 1997 uppgå till 4 253 000 kr.

B 1.6. Övriga internationella organisationer

Anslagsposten omfattar de obligatoriska bidragen till Permanenta skiljedomstolen i Haag, den s.k. Fact Fin-

ding Commission under första tilläggsprotokollet till Genève-konventionen och den nyinrättade Havsrättsdomstolen i Hamburg samt kostnader för skattejustering av pensioner för svensk personal som arbetat i de s.k. koordinerade organisationerna. Anslagsposten har beräknats till 725 000 kr för 1997.

B 2. Nordiska ministerrådet

1994/95	Utgift	345 918 ¹		
1995/96	Anslag	472 500	Utgiftsprognos	473 300
			därför 1996	305 600
1997	Förslag	303 700		
1998	Beräknat	250 424		
1999	Beräknat	256 683		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Sverige arbetar för ett starkare nordiskt samarbete genom medlemskapet i Nordiska ministerrådet. Från anslaget betalas kostnader för Sveriges andel till Nordiska ministerrådets budget inklusive bidraget till Nordiska hälsovårdshögskolan. För att få samma förhållande beträffande finansieringsansvaret som i de övriga nordiska länderna överförs anslaget till Nordiska hälsovårdshögskolan fr.o.m. 1997 till Socialdepartementet, utgiftsområde 9. Hälsovård, sjukvård och social omsorg.

Faktorer som styr utgifterna under detta anslag är utvecklingen av organisationens budget, Sveriges andel av budgeten samt valutakurs-förändringar. Beloppen betalas till större delen i danska kronor. Efter behandling i Nordiska rådets organ fastställde Nordiska ministerrådet i november 1995 Nordiska ministerrådets budget för år 1996. Budgeten uppgår till totalt 707 474 000 danska kronor. Härutöver tillkommer anslaget till Nordiska hälsovårdshögskolan, som uppgår till 35 730 000 kr. Sveriges andel av Nordiska ministerrådets budget för verksamhetsåret 1996 är 38,8 % enligt den fördelningsnyckel som tillämpas.

Nordiska ministerrådets budget för år 1997 kommer att fastställas först i november 1996. Sveriges andel av budgeten för 1997 minskar till 35,6 %.

Anslaget har beräknats till 303 700 000 kr för nästa budgetår.

Nordiska ministerrådet (utbildnings- och forskningsministrarna) under-tecknade den 3 september 1966 en överenskommelse om tillträde till högre utbildning för studerande i de nordiska länderna. Överenskommelsen innebär också att länderna kalenderårsvis betalar varandra viss ersättning för sina studenter i ett annat nordiskt land. Island är undantagen denna bestämmelse.

Enligt överenskommelsen skall varje land betala ersättning för 75 procent av det antal studenter som läser i ett annat land. Den årliga ersättningen per studerande är 22 000 danska kronor. Nordiska ministerrådet god-

känner storleken av den ersättning vart och ett av de fyra länderna skall betala. För att budgettekniskt administrera denna ordning skall enligt artikel 7 betalningen mellan länderna avräknas som en minskning eller ökning av dessa länders andel i den årliga budgeten för Nordiska ministerrådet.

Regeringen har den 29 augusti 1996 godkänt överenskommelsen. Enligt artikel 10 skall överenskommelsen träda i kraft trettio dagar efter den dag då samtliga parter har meddelat det finska utrikesdepartementet att överenskommelsen godkänts, dock tidigast den 1 januari 1997.

Eftersom betydligt fler studenter från övriga nordiska länder kommer till Sverige för att studera jämfört med antalet svenska studenter som väljer att läsa i ett annat nordiskt land, kommer den slutliga kostnaden för Sveriges andel till Nordiska ministerrådets budget - efter avräkning av utbildningskostnaderna - att bli något lägre än vad som beräknats under detta anslag. Beloppen för studentutbytet skall emellertid beräknas i efterhand och kan komma att variera från år till år. Regeringen kommer från och med budgetåret 1997 att föra bort beloppet från anslaget B 2. Nordiska ministerrådet som en besparing.

B 3. Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD)

1994/95	Utgift	28 699 ¹		
1995/96	Anslag	46 460	Utgiftsprognos	34 200
			därav 1996	21 200
1997	Förslag	24 207		
1998	Beräknat	25 137		
1999	Beräknat	25 765		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Sverige arbetar genom medlemskapet i OECD för långsiktig ekonomisk tillväxt och finansiell stabilitet i medlemsländerna och för expansion av världshandeln på multilateral och icke diskriminerande basis.

OECD har under senare år utsträckt sin verksamhet till att täcka nästan samtliga samhällsområden. Däribland kan nämnas OECD:s studie rörande sysselsättning och arbetslöshet och organisationens arbete med s.k. framtidsfrågor inom handelssystemet (handel och miljö, handel och konkurrens, handel och investeringar, handel och arbetsvillkor). Denna utvidgning av verksamheten har fått konsekvenser för organisationens budget och övriga arbete.

Huvuddelen av OECD:s budget avser kostnader för sekretariatet och de traditionella OECD-aktiviteterna.

Samtliga medlemsländer bidrar till finansieringen efter en skala framräknad på basis av BNP. Den svenska andelen är 1,19%, vilket är en sänkning från 1,3% 1995.

Utöver den egna budgeten administrerar OECD bidragen till vissa närstående internationella organ och aktiviteter. I anslaget inkluderas därför även Sveriges bidrag exempelvis till det internationella energiorganet (International Energy Agency; IEA), atomenergiorganet (Nuclear Energy Agency; NEA), europeiska transportministerkonferensen (European Conference of Ministers of Transport; ECMT), centret för utbildningsforskning (Centre for Educational Research and Innovation; CERI) samt olika specialprogram.

Regeringens överväganden

OECD befinner sig i en förändringsprocess till följd av budget-nedskärningar samtidigt som medlemskretsen utvidgats och nya uppgifter tillkommit. Regeringens målsättning i denna förändringsprocess är att slå vakt om OECD:s kärnverksamhet och dess beprövade arbetsmetoder, men samtidigt verka för att effektivisera och rationalisera arbetet.

OECD:s budget löper under kalenderåret och fastställs i december. Faktorer som styr utgifterna under detta anslag är dels utvecklingen av organisationens budget, dels valutakursförändringar - beloppet betalas i utländsk valuta. Med ledning av tillgängligt underlag har anslaget beräknats till 24 207 000 kr.

B 4. Fredsfrämjande verksamhet

1994/95	Utfall	700 006 ¹	Reservation	136 288
1995/96	Anvisat	1 352 808	Utgiftsprognos	1 475 200
			därav 1996	1 066 400
1997	Förslag	150 206		
1998	Beräknat	156 124		
1999	Beräknat	162 150		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Från och med budgetåret 1997 föreslås anslaget för Fredsbevarande verksamhet under Utrikesdepartementets huvudtitel delas upp på två utgiftsområden. Kostnader som avser fredsfrämjande verksamhet med trupp, inklusive PFF-övningar, belastar därmed utgiftsområde 6. Totalförsvar, medan annan fredsfrämjande verksamhet (se vidare inledningsavsnittet under verksamhetsområde B) belastar utgiftsområde 5. Utrikesförvaltning och internationell samverkan.

Anslaget Fredsbevarande verksamhet föreslås fr.o.m. nästa budgetår benämnas Fredsfrämjande verksamhet eftersom detta blivit en accepterad samlingsbenämning för olika typer av insatser inklusive konfliktförebyggande, fredsskapande, fredsbevarande, fredsframtviggande och fredsbyggande.

Målet för verksamheten är att kunna bidra till internationellt fredsfrämjande, i första hand inom FN och OSSE men också i EU:s regi och inom ramen för Partnerskap för fred (PFF). Det är angeläget att svenska insatser kan göras även utanför Europa så att Sveriges globala engagemang görs trovärdigt.

Anslaget Fredsfrämjande verksamhet under utgiftsområde 5 skall användas för att bekosta insatser med observatörer, olika typer av övervakare, civilpoliser, för planerings- och förhandlingsarbete samt för att stödja seminarier, studier samt vissa utbildningsinsatser i och kring ämnet fredsfrämjande. Därutöver kan även finansieras svensk kursverksamhet inom PFF.

Regeringens överväganden

Kostnaden för den militära fredsfrämjande verksamheten har under budgetåret 1995/96 blivit betydligt högre än vad som förutsågs när förra budgetpropositionen skrevs. Kostnadsökningar har uppstått till följd av krav på högre löner samt ändrad tillämpning inom Försvars-

makten av skattelagstiftningen.

Den del av anslaget som gäller fredsfrämjande verksamhet med militär trupp överförs från och med år 1997 till utgiftsområde 6. Därigenom bör styrning och uppföljning kunna effektiviseras. Uppdelningen av fredsfrämjandeanslaget på två utgiftsområden får emellertid inte hindra regeringen från att, vid behov, kunna fatta snabba beslut om svenska insatser. Enligt regeringens bedömning bör sådana kunna inrymmas inom den maximala gränsen för anslagskredit på 10 %. Under pågående budgetår kan det dock inträffa att anslagsutrymmet måste utökas utöver vad som ryms inom kreditgränsen. Sådana tillfälliga utgiftsbehov bör i avvaktan på ett riksdagsbeslut likvidmässigt hanteras genom en ökad kredit på räntekontokrediten för Fredsfrämjande verksamhet inom den allmänna, av riksdagen fastställda, kreditramen. (Se även volym 1, avsnitt 4.4.6.)

Inom regeringen kommer Utrikesdepartementet även i fortsättningen att ha det övergripande ansvaret för den säkerhetspolitiska dimensionen av Sveriges deltagande i internationella fredsfrämjande insatser.

5. C Information om Sverige i utlandet

5.1 ALLMÄNT

Informationen om Sverige i utlandet utgör en viktig del av svensk utrikespolitik.

Det förtroende och den goodwill som byggs upp i omvärlden genom informationsinsatser, kulturutbyte samt utbildnings- och forskningsutbyte leder även till export, ökad turism till Sverige och ökade investeringar i Sverige och därmed till tillväxt och sysselsättning. Det bör därför fästas stor vikt vid informationen om Sverige i utlandet i utlandsmyndigheternas verksamhet.

Det är av största vikt att svenskt samhälle, näringsliv, kulturliv, miljövård och svenska ståndpunkter blir kända i vår omvärld.

Samordningen mellan de statliga organens informationsinsatser, liksom samspelet mellan stat, näringsliv och folkrörelser är av största betydelse. Nämnden för Sverigeinformation i utlandet inom Utrikesdepartementet har väsentligt förstärkt utbytet och samverkan mellan berörda myndigheter och organisationer när det gäller allmän information om Sverige, kulturutbyte, exportfrämjande, investeringsfrämjande och turism.

Den beräknade utgiftsutvecklingen på verksamhetsområdet Information om Sverige i utlandet t.o.m. år 1999 till följd av tidigare fattade beslut är följande (miljoner kronor):

UTGIFT 1994/95	ANVISAT 1995/96	UTGIFTS- PROGNOS 1995/96	DÄRAV 1996	FÖRSLAG 1997	BERÄKNAT 1998	BERÄKNAT 1999
71	105	112	69	65	64	66

5.2 RESULTATINFORMATION

Övergripande mål för verksamheten är att skapa ett gott anseende och förtroende för Sverige och därmed medverka till att bidra till tillväxt och sysselsättning.

Den tilltagande internationaliseringen och Sveriges konkurrensfördelar inom en rad sektorer innebär goda förutsättningar att framhäva Sveriges attraktionskraft

och potential. Otillräckliga statliga resurser innebär att genomförandet av informationsinsatser i utlandet numera är starkt beroende av andra nationella och lokala samarbetspartners.

C 1. Svenska Institutet

1994/95	Utgift	56 786 ¹	Reservation	3 478
1995/96	Anslag	88 784	Utgiftsprognos	92 262
			därav 1996	52 667
1997	Förslag	55 237		
1998	Beräknat	54 434		
1999	Beräknat	56 071		

¹ Beloppen anges i tusental kr.

Svenska Institutet är en statligt finansierad stiftelse med uppgift att vara ett centralt informations- och serviceorgan för information om Sverige i utlandet.

Det övergripande målet för Svenska Institutets verksamhet är att öka kunskapen om Sverige i utlandet. Detta skall, i enlighet med institutets stadga, ske genom informationsverksamhet om svenskt samhälls- och kulturliv, kultur- och erfarenhetsutbyte, utbyte inom utbildning och forskning samt stöd till svenskundervisning.

Anslaget, som är Svenska Institutets huvudanslag, finansierar informations-, kultur- och erfarenhetsutbyte med utlandet. Genomförandet sker i samverkan med bl.a. den svenska utrikesförvaltningen. Därutöver har institutet anslag och uppdragsmedel för biståndsrelaterade insatser i Central- och Östeuropa och i tredje världen (utgiftsområde 7), för uppdrag på utbildnings- och forskningsområdet (utgiftsområde 16), och för insatser som rör internationellt kulturutbyte (utgiftsområde 17). Till detta kommer ett antal särskilda uppdrag.

En jämförelse mellan budget och utfall år 1994/95 visar att reservationen utgörs av medel som beslutats för informationsinsatser under 1994/95, men som utbetalats först under 1995/96. Prognosen för anslagsbelastningen under innevarande budgetår visar att anslagna medel kommer att tillfullo utnyttjas.

Regeringens överväganden

Sammanfattning

Övergripande mål

Det övergripande målet skall ligga fast.

Resurser 1997

Ramanslag 55 237 tkr

Övrigt

Vid beräkningen av anslaget har hänsyn tagits till den av riksdagen år 1995 beslutade besparingen för hela mandatperioden. År 1997 uppgår besparingen till 5 182 000 kr, inkl. effektivitetskravet på statlig konsumtion och justering av lokalkostnader.

Svenska Institutets års- och resultatredovisning visar att verksamheten svarat mot de av regeringen fastställda övergripande målen och den inriktning av verksamheten som institutets styrelse beslutat om. Svenska Institutet spelar en mycket central roll när det gäller informationen om Sverige i utlandet. Omvärldens krav och förväntningar på institutet är stora och har ökat markant på senare år. Det statsfinansiella läget medger f.n. dock inte en höjning av anslaget för att möta den obalans som konstaterats mellan efterfrågan på och behov av institutets tjänster och institutets nuvarande resurser.

Regeringen konstaterar att Regeringskansliets revisionskontor inte haft några invändningar mot Svenska Institutets årsredovisning.

För år 1998 beräknas utgifterna uppgå till 54,4 miljoner kronor. Beräkningen utgår från att det beslutade saneringsprogrammet uppfylls. För år 1999 beräknas utgifterna uppgå till 56,1 miljoner kronor.

C 2. Övrig information om Sverige i utlandet

1994/95	Utgift	13 975 ¹	Reservation	3 259
1995/96	Anslag	16 386	Utgiftsprognos	19 645
			därav 1996	16 229
1997	Förslag	10 266		
1998	Beräknat	9 835		
1999	Beräknat	9 835		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Det långsiktiga målet är att öka förtroendet för Sverige som internationell samarbetspartner och därigenom främja svenska intressen och bidra till tillväxt och samsättning. De svenska utlandsmyndigheterna utgör regeringens viktigaste instrument för att genomföra detta mål i enskilda länder.

De utgifter som belastar anslaget finansierar i första hand särskilda, av regeringen prioriterade, informationsinsatser genom de svenska utlandsmyndigheterna. Det används även till person- och journalistinbudningar samt seminarier och visst kulturutbyte. De huvudsakliga faktorer som styr utgifterna på området är dels efterfrågan från utländska målgrupper, dels behov av riktade evenemang och särskilda informationsinsatser i utlandet.

En jämförelse mellan budget och utfall år 1994/95 visar att reservationen är medel som beslutats för informationsinsatser under 1994/95, men där viss del av betalningarna skett under 1995/96. Prognosen för anslagsbelastningen under innevarande budgetår visar att anslagna medel kommer att tillfullo utnyttjas.

Regeringens överväganden

På grund av det statsfinansiella läget är resurserna för informations-verksamhet genom de svenska utlandsmyndigheterna knappa. Det svenska samhällets förväntningar och krav ökar behovet av informationsinsatser, inte minst genom Sveriges medlemskap i EU. De minskade resurserna kan under vissa gynnsamma omständigheter i viss mån balanseras genom samarbete med svenska och utländska intressenter. För år 1998 beräknas utgifterna uppgå till 9,8 miljoner kronor. Även för år 1999 beräknas utgifterna uppgå till 9,8 miljoner kronor.

6. D Nedrustnings- och säkerhetspolitiska frågor

6.1 ALLMÄNT

De viktigaste frågorna inom verksamhetsområdet är att främja information och forskning om nedrustnings- och säkerhetspolitiska frågor samt att tillförsäkra Utrikesdepartementet teknisk sakkunskap vid förhandlingar om nedrustning och rustningskontroll.

Huvuddelen av stödet till forskning och information faller på Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) samt Utrikespolitiska Institutet. Det statliga bidragen utgör grunden för dessa instituts verksamhet, som fyller en viktig funktion såväl på det nationella som på det internationella planet. Samtidigt är det angeläget att dessa institutioner eftersträvar en minskning av sitt beroende av statligt stöd. Anslaget till organisationer och stiftelser för information och studier om global och europeisk säkerhetspolitik har till syfte att skapa intresse, engagemang och kunskap kring dessa frågor. Förordningen som ligger till grund för anslaget har nyligen genomgått en förändring.

Sverige deltar aktivt i det internationella nedrustningsarbetet. Detta kräver tillgång till teknisk sakkunskap, vars säkerställande innefattas i verksamhetsområdet.

Stöd åt utredningar, seminarier, utgivande av böcker m.m. ger en flexibel möjlighet att genom anlitan av insatser utanför Utrikesdepartementet främja den svenska utrikespolitiken.

Utgiftsutvecklingen inom verksamhetsområdet framgår av följande sammanställning (miljoner kronor):

UTGIFT 1994/95	ANVISAT 1995/96	UTGIFTS- PROGNOS 1995/96	DÄRAV 1996	FÖRSLAG 1997	BERÄKNAT 1998	BERÄKNAT 1999
58	93	95	60	58	58	59

6.2 RESULTATINFORMATION

De utredningar m.m. som finansierats under verksamhetsområdet det gångna budgetåret har fallit under prioriterade områden för den svenska utrikespolitiken. Stöd har utgått till femton organisationer och drygt 130 projekt från anslaget för information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling och stödet får anses ha nått en god spridningseffekt. Den forskning och information som bedrivits av Utrikespolitiska Institutet och Stockholms internationella fredsforskningsinstitut faller inom viktiga områden och har rönt uppskattning i såväl Sverige som utlandet. En förutsättning för det aktiva svenska deltagandet i det internationella nedrustningsarbetet har varit den tekniska och vetenskapliga sakkunskap, som tillförts från Försvarets forskningsanstalt.

D 1. Utredningar och andra insatser på det utrikespolitiska området

1994/95	Utgift	2 252 ¹	Reservation	753
1995/96	Anslag	3 641	Utgiftsprognos	4 394
			därav 1996	3 883
1997	Förslag	2 322		
1998	Beräknat	2 259		
1999	Beräknat	2 259		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Målet med anslaget är att ge stöd till verksamhet som främjar svensk utrikespolitik, framför allt vad gäller nedrustnings- och säkerhetspolitik. Som exempel på bidrag från detta anslag under innevarande budgetår kan nämnas stöd för seminarium om seismisk verifikation i samband med provstoppsförhandlingarna samt bidrag till utgivning av en bok om minskador.

D 2. Information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling

1994/95	Utgift	14 092 ¹	Reservation	1 557
1995/96	Anslag	17 000	Utgiftsprognos	18 557
			därav 1996	7 623
1997	Förslag	9 250		
1998	Beräknat	9 000		
1999	Beräknat	9 000		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Regeringen beslutar, efter yttrande av en beredningsgrupp, om fördelning av medel från anslaget i enlighet med förordningen (1993:983) om statligt stöd för information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling. Bidrag lämnas som organisationsstöd eller projektbidrag. Den förordning som ligger till grund för anslaget har nyligen ändrats genom SFS 1996:824. Stödet omfattar ämnesområdena nedrustning och rustningskontroll, konflikthantering samt andra säkerhetspolitiska ämnen inom ramen för ett vidgat säkerhetspolitiskt synsätt.

Regeringens överväganden

Regeringen finner att det är väsentligt att kunskap, intresse och engagemang för frågor som rör global och europeisk säkerhet stimuleras. Stödet till organisationer och stiftelser för detta ändamål fyller därför en viktig funktion. En förutsättning för att stöd skall lämnas

är att det främjar verksamhet som är av allmänt intresse och har stor spridningseffekt.

D 3. Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)

1994/95	Utgift	16 388 ¹		
1995/96	Anslag	32 360	Utgiftsprognos	32 360
			därav 1996	21 573
1997	Förslag	20 571		
1998	Beräknat	20 634		
1999	Beräknat	21 314		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Stockholms internationella fredsforskningsinstitut har till ändamål att i enlighet med de grunder som riksdagen fastställt bedriva forskning i konflikt- och samarbetsfrågor. Syftet med forskningen är att ge bidrag till förståelsen av betingelserna för fredliga lösningar av konflikter och för en stabil fred.

Regeringens överväganden

SIPRI:s forskning åtnjuter ett högt internationellt anseende. Genom framförallt en omfattande publikationsverksamhet men även genom anordnande av seminarier m.m. har forskningsresultaten en god spridningseffekt. SIPRI har lyckats väl i att anpassa forskningen efter den internationella utvecklingen.

I anslagsframställningen förutser SIPRI i stort sett en oförändrad andel extern finansiering för kommande budgetår. Det är angeläget SIPRI fortsatt planerar för att en ökande andel av institutets verksamhet kan finansieras från andra källor än statliga medel.

D 4. Forskning till stöd för nedrustning och internationell säkerhet

1994/95	Utgift	11 770 ¹		
1995/96	Anslag	18 711	Utgiftsprognos	18 711
			därav 1996	12 474
1997	Förslag	12 235		
1998	Beräknat	12 129		
1999	Beräknat	12 472		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Målet med anslaget är att tillföra Utrikesdepartementet teknisk och vetenskaplig sakkunskap från Forsvarsrets forskningsanstalt (FOA) vid förhandlingar om nedrustning, rustningsbegränsning, internationell säkerhet samt vid internationellt samarbete för att motverka spridning av massförstörelsevapen.

Regeringens överväganden

För att Sverige aktivt skall kunna delta i det internationella arbetet för nedrustning, rustningskontroll och främjande av internationell säkerhet är tillgång på teknisk och vetenskaplig expertis en nödvändighet. Med hänsyn till kontinuiteten i det svenska deltagandet i den internationella nedrustningsprocessen, liksom behovet av en bestående nationell kompetens för fullgörandet av internationella åtaganden om icke-spridning vad gäller massförstörelsevapen, är det av vikt att FOA gör vad som är möjligt för att se till att dess höga kompetens inom prioriterade områden kan bibehållas över en lång period.

D 5. Utrikespolitiska Institutet

1994/95	Utgift	9 478 ¹		
1995/96	Anslag	15 579	Utgiftsprognos	15 579
			därav 1996	10 386
1997	Förslag	10 112		
1998	Beräknat	10 156		
1999	Beräknat	10 491		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Målet med anslaget till Utrikespolitiska Institutet är ett främja intresse för internationella frågor samt att öka kunskapen om detta ämne genom forskning och information till allmänheten.

Regeringens överväganden

Utrikespolitiska Institutets information genom publikationer, seminarier m.m. riktad till en bred svensk allmänhet fyller en viktig funktion genom att främja intresset och kunskapen för utrikespolitiska frågor. Institutets forskning har tilldragit sig stort intresse och den utgör basen för den breda informationsverksamheten. Regeringen finner institutets arbete med att säkerställa en tillfredsställande grad av extern finansiering vara av stor vikt.

D 6. Forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse

1994/95	Utgift	3 560 ¹	Reservation	204
1995/96	Anslag	5 248	Utgiftsprognos	5 452
			därav 1996	3 982
1997	Förslag	3 597		
1998	Beräknat	3 643		
1999	Beräknat	3 727		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Målet för anslaget är att stödja forskningsverksamhet av särskild utrikes- och säkerhetspolitisk betydelse. Huvuddelen av medlen under anslaget finansierar ett särskilt säkerhetspolitiskt forskningsprogram vid Utrikespolitiska Institutet. Därutöver fördelar regeringen direkt stöd åt framför allt yngre forskare inom utrikes- och säkerhetspolitik från detta anslag.

7. E Övriga utrikespolitiska frågor

Inom detta verksamhetsområde redovisas anslaget för strategisk exportkontroll och Europainformation samt bidragen till Stiftelsen Östekonomiska Institutet och till organisationer för mänskliga rättigheter och folkrätt. En redogörelse lämnas under respektive anslag.

Utgiftsutvecklingen inom verksamhetsområdet framgår av följande sammanställning (miljoner kronor):

UTGIFT 1994/95	ANVISAT 1995/96 1995/96	UTGIFTS- PROGNOS	DÄRAV 1996	FÖRSLAG 1997	BERÄKNAT 1998	BERÄKNAT 1999
35	38	43	33	30	29	29

E 1. Strategisk exportkontroll

1995/96	Anslag	12 400 ¹	Utgiftsprognos	12 030 ²
			därav 1996	11 706
1997	Förslag	13 857		
1998	Beräknat	12 798		
1999	Beräknat	13 087		

1 Anslaget Inspektionen för strategiska produkter, beräknat för 12 månader, samt anslagsposten New Forum

2 Anslaget Inspektionen för strategiska produkter, beräknat för 11 månader, samt anslagsposten New Forum

Genom en förändring i anslagsstrukturen har innevarande budgetårs anslag E 11. Inspektionen för strategiska produkter och anslagsposten B 6.9 New Forum slagits ihop till ett anslag för strategisk exportkontroll.

E 1.1. Inspektionen för strategiska produkter

Inspektionen för strategiska produkter (ISP) inrättades den 1 februari 1996 genom att Krigsmaterielinspektionen inom Utrikesdepartementets handelsavdelning ombildades till myndighet (prop. 1995/96:31, bet. 1995/96:UU3, rskr. 1995/96:93). Inspektionen sköter tillsyn och annan kontroll enligt lagen (1992:1300) om krigs-

materiel och lagen (1991:341) om strategiska produkter.

ISP skall sköta tillsyn och annan kontroll enligt lagen om krigsmateriel och lagen om strategiska produkter. Inspektionen skall också vara nationell myndighet enligt Sveriges åtaganden inom ramen för icke-spridning av kemiska vapen. Inspektionen prövar förvaltningsärenden om kontroll över krigsmateriel och andra strategiskt känsliga produkter.

Regeringens överväganden

Sammanfattning

Övergripande mål

De övergripande målen ligger fast.

Resurser 1997

Ramanslag 13 857 tkr

ISP har nyligen inlett sin verksamhet och har därför inte lämnat vare sig årsredovisning eller fullständig anslagsframställning med resultatbedömning. När nästa års anslagsframställning skall lämnas, bör verksamheten varit igång så lång tid att framställningen kan göras fullständig och innehålla en resultatbedömning.

Inspektionen har till sitt förfogande dels exportkontrollrådet, dels det teknisk-vetenskapliga rådet.

Kostnaderna för verksamheten täcks av avgifter, som redovisas mot särskild inkomsttitel på statsbudgeten. Avgiften tas ut av de företag vars produkter omfattas av kontrollen över krigsmateriel och andra strategiskt känsliga produkter.

E 1.2. Internationella exportkontrollarrangemanget

Vid möte i Wien i juli 1996 nåddes överenskommelse om ett nytt arrangemang för exportkontroll, Wassenaararrangemanget, med deltagande av 33 länder. Arrangemanget syftar till att hindra spridning av både vapen och strategiskt känsliga produkter, s.k. dual use-produkter, som kan ha militärt destabiliserande verkan och hota internationell och regional fred och säkerhet. Arrangemanget skall tillämpas globalt och icke-diskriminerande. Den är inte avsedd att hindra legitim handel. Målet är att de deltagande staterna genom informationsutbyte och diskussioner skall försöka nå fram till en gemensam syn på hur handeln med dessa produkter utvecklas och vilka risker den kan medföra. Anslagsposten är avsedd att täcka kostnader för Sveriges deltagande i arrangemanget. Möjlighet skall också finnas att täcka vissa kostnader som kan uppstå genom Sveriges deltagande i andra internationella exportkontrollarrangemang. Anslagsposten har beräknats till 300 000 kr för nästa budgetår.

E 2. Bidrag till Stiftelsen Östekonomiska Institutet

1994/95	Utgift	2 500 ¹		
1995/96	Anslag	5 118	Utgiftsprognos	5 118
			därav 1996	2 554
1997	Förslag	4 636		
1998	Beräknat	4 807		
1999	Beräknat	4 965		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Stiftelsen Östekonomiska Institutet bildades år 1989 sedan avtal träffats mellan staten och ett antal intressenter från näringslivet. Ett reviderat avtal ingicks sommaren 1994. Stiftelsen har som syfte att främja kunskapsutvecklingen i Sverige om den ekonomiska utvecklingen i Central- och Östeuropa och OSS-området.

Genom nämnda avtal åtar sig staten liksom övriga stiftare att lämna årliga bidrag för att täcka institutets kostnader. Svenska myndigheter och svenskt näringsliv tillgodogör sig resultaten av institutets verksamhet. Intresset har blivit än större genom den omdaningsprocess och reformpolitik som bedrivs i länderna. Därvid handlar det om strukturreformer, institutionsuppbyggnad och anpassning till en ökad integration i den globala ekonomin, vilket gjort analyserna mer komplexa. Behovet av kvalificerad analys genom ett internationellt erkänt forskningsinstitut som Östekonomiska Institutet är därvid uppenbar. Enligt regeringens mening är det därför angeläget att stiftarna ger institutet möjlighet att fortsätta sin verksamhet och att utveckla denna

i ett långsiktigt perspektiv genom ökade resurstillskott. Regeringens tillskott skall ge institutet en katalytisk effekt och möjliggöra ökad finansiering från andra källor.

För budgetåret 1997 föreslås statens bidrag uppgå till 4 636 000 kr, en ökning med två miljoner kronor. Förutsättningen för att regeringen skall bevilja denna ökning av anslaget till Östekonomiska Institutet är att övriga stiftare, uppdragsgivare och andra finansiärer ger institutet en motsvarande ökning.

E 3. Europainformation m.m.

1994/95	Utgift	30 465 ¹	Reservation	4 773
1995/96	Anslag	16 200	Utgiftsprognos	20 973
			därav 1996	15 950
1997	Förslag	8 800		
1998	Beräknat	8 800		
1999	Beräknat	8 800		

¹ Beloppen anges i tusental kr

Utrikesdepartementet har under flera år bedrivit en omfattande informationsverksamhet om det europeiska integrationsarbetet. En sådan saklig och bred informationsverksamhet om regeringens politik i EU-frågor inklusive regeringskonferensen är angelägen även i fortsättningen. Verksamheten avses även framöver bestå av publikationer och annat informationsmaterial samt seminarier m.m. För år 1997 beräknas ett medelsbehov om 8 800 000 kr.

E 4. Bidrag till organisationer för mänskliga rättigheter och folk rätt

1994/95 ¹	Utgift	2 483 ²		
1995/96 ³	Anslag	4 696	Utgiftsprognos	4 696
			därav 1996	3 247
1997	Förslag	2 548		
1998	Beräknat	2 548		
1999	Beräknat	2 548		

¹ Anslaget B 8. Övriga internationella organisationer, anslagsposterna 3, 4, 6 och 7.

² Beloppen anges i tusental kr.

³ Anslaget B 8. Övriga internationella organisationer, anslagsposterna 1, 2, 4 och 5.

Anslaget Övriga internationella organisationer delas från år 1997, så att de obligatoriska bidragen förs till anslaget Bidrag till vissa internationella organisationer, som anslagsposten 6, och de frivilliga bidragen i fort-

sättningen benämns Bidrag till organisationer för mänskliga rättigheter och folkrätt.

Genom bidrag till vissa svenska och internationella organisationer stödjer den svenska regeringen deras verksamhet för att främja de mänskliga rättigheterna och folkrättens ställning.

Bland dessa kan nämnas Raoul Wallenberg-institutet i Lund samt ett antal enskilda organisationer och institutioner, vars arbete inom detta område är ovärderligt.

8. Avgiftsfinansierad verksamhet

Delegationen för översättning av EG:s regelverk

Regeringen beslutade den 18 januari 1990 att tillsätta en delegation för att svara för översättning av det regelverk som omfattades av EES-avtalet. Delegationen har sedermera fått i uppdrag att också översätta de EG-rättsakter som aktualiseras vid ett svenskt medlemskap. Delegationens uppgift slutfördes under våren 1995.

Gemenskapens institutioner har från datum för Sveriges medlemskap i EU att svara för översättning till svenska av relevanta dokument. Institutionernas personalresurser för översättning visade sig emellertid inledningsvis vara bristfälliga och man har därför vänt sig till den svenska regeringen med begäran om visst stöd i denna fråga.

Enligt regeringens mening är det angeläget att bistå gemenskapens institutioner med översättningsarbetet på uppdragsbasis under en begränsad övergångsperiod till dess att institutionerna byggt upp sin översättningskapacitet. Sverige får därmed också ett inflytande över det svenska EG-regelverkets språkliga utveckling på svenska under en infasningsperiod. Den 6 april 1995 beslutade regeringen att delegationen under en övergångstid ska få åta sig översättningsuppdrag.

Delegationens verksamhet finansieras fr.o.m. den 1 juni 1995 med den ersättning som bestäms i avtalet mellan delegationen och berörda institutioner. I mindre omfattning utförs också uppdrag för svenska beställare. Verksamheten avses slutföras under år 1997. Den beräknade omslutningen är ca 5,5 miljoner kronor.

BILAGA 5.1

Sveriges samlade bidrag till FN

Myndighet	FN-organisation	Utfall 94/95	Obl./friv.
1.	JUSTITIEDEPARTEMENTET		
	WIPO	1,3	obl.
2.	UTRIKESDEPARTEMENTET		
	FN:s reguljära budget	100,2	obl.
	FN:s breddsbev. operationer	247,6	"
	UNIDO	10,0	"
	Kemvapenkonventionen	1,2	"
	Övriga obl. bidrag	0,2	"
	Fredsbevarande insatser	806,7	friv.
	Fred och återuppbyggnad	20,4	"
	Kvinnokonferens i Peking	1,0	"
	DHA	3,7	"
	GEF	264,0	"
	HABITAT	5,0	"
	IEFR/PRO	158,0	"
	IFAD	0,02	"
	ITC	7,5	"
	UNAIDS	10,0	"
	UNCDF	40,0	"
	UNCTAD	0,9	"
	UNDCP	46,5	"
	UNDP	573,0	"
	UNESCO	2,0	"
	UNFPA	140,0	"
	UNHCR	219,6	"
	UNICEF	350,0	"
	UNIFEM	5,0	"
	UNRWA	96,0	"
	Världsbanken/IDA	648,7	"
	WFP	112,0	"
	WHO/PSA	4,0	"
	WMU	18,4	"
	Övrigt	39,4	"
SIDA	FAO	100,8	"
"	HABITAT	0,9	"
"	IAEA	7,0	"
"	ICTP	4,2	"
"	ILO	19,1	"
"	IMO	4,1	"
"	ITC	6,2	"
"	IUCN	16,4	"
"	Mekong k	8,9	"

”	UNDCP	1,7	”
”	UNDESD	1,1	”
”	UNDHA	31,2	”
”	UNDP	119,2	”
”	UNEP	5,0	”
”	UNESCO	5,8	”
”	UNFPA	3,0	”
”	UNHCR	238,8	”
”	UNICEF	538,9	”
”	UNIDO	0,1	”
”	UNIFEM	1,0	”
”	UNOCHA	9,0	”
”	UNRISD	5,0	”
”	UNRWA	24,9	”
”	UNSO	5,7	”
”	UNV	6,0	”
”	Världsbanken/IDA	107,5	”
”	WFP	65,8	”
”	WHO/PSA	83,9	”
”	WIPO	1,5	”
”	WMU	19,6	”
”	Övrigt	131,5	”
		<hr/>	
		4 698,1	
3.	SOCIALDEPARTEMENTET		
	WHO	32,6	obl.
	” för rapportering om läkemedelsbiverkning	2,6	”
		<hr/>	
		35,2	
4.	KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET		
	IMO	1,2	obl.
	OTIF	2,3	”
	IRCA	0,02	”
	Luftfarts- verket	ICAO	3,2
	Post-& Tele- styrelsen	ITU	18,6
	”	UPU	3,1
	SMHI	4,3	”
		<hr/>	
		32,8	
5.	UTBILDNINGSDEPARTEMENTET		
	UNESCO	33,9	obl.
6.	JORDBRUKSDEPARTEMENTET		
	FAO	29,2	obl.
7.	ARBETSMARKNADSDEPARTEMENTET		
	ILO	21,1	obl.
8.	NÄRINGSDEPARTEMENTET		
	WIPO	3,6	obl.
	Internat. studiegruppen för bly och zink	0,2	”
	Internat. studiegruppen för nickel	0,2	”
		<hr/>	
		4,0	
9.	MILJÖDEPARTEMENTET		
	Miljöfonden	22,0	obl.
	TOTALT SUMMA	<hr/>	
		5 684,3	

BILAGA 5.2

Förteckning över Sveriges utlandsmyndigheter samt ackrediteringar för de Stockholmsbaserade ambassadörerna per den 1 september 1996.

I. Beskickningar

(sidoackrediteringar inom parentes)

Abidjan
(Lomé, Ouagadougou, Porto Novo)
Addis Abeba
(Djibouti, Asmara)
Alger
Amman
Ankara
Athen
Bagdad**)
Bangkok
(Rangoon, Vientiane, Phnom-Penh)
Beirut*)
Belgrad
Bern
(Vaduz)
Bissau*)
Bonn
Brasilia
Bryssel
Budapest
(Chisinau)
Buenos Aires
(Asunción, Montevideo)
Bukarest
Canberra
(Wellington)
Caracas
(Bridgetown, Port of Spain, Georgetown,
Paramaribo)
Colombo*)
Damaskus
(Beirut)
Dar es Salaam
Dhaka
Dublin
Gaborone
(Maseru)
Guatemala
(San Salvador, Tegucigalpa, Belmopan)
Haag
Hanoi
Harare

Havanna
Heliga Stolen
(San Marino)
Helsingfors
Islamabad
Jakarta
Kairo
(Khartoum)
Kiev
Kuala Lumpur
Kuwait
(Abu Dhabi, Doha, Manama)
Köpenhamn
Lagos
(Accra)
Lima
(La Paz)
Lissabon
London
Luanda
(Sao Tomé)
Lusaka
(Lilongwe)
Luxemburg
Madrid
(Andorra la Vella)
Managua
(San José, Panamá)
Manila
(Koror)
Maputo
(Mbabane)
Mexico
Moskva
(Alma-Ata, Asjchabad, Baku, Bisjkek, Jerevan,
Minsk, Tasjkent, Tbilisi, Dusjanbe)
Nairobi
(Bujumbura, Kampala, Kigali)
New Delhi
(Colombo, Kathmandu, Thimphu, Malé)
Oslo
Ottawa
(Nassau)
Paris

Peking
(Pyongyang, Ulan Bator)
Prag
(Bratislava)
Pretoria
Pyongyang*)
Rabat
Reykjavik
Riga
Riyadh
(Muscat, Sana)
Rom
(Tirana)
Santa Fé de Bogotà
(Quito)
Santiago de Chile
Sarajevo
Seoul
Shanghai
Singapore
(Bandar Seri Bagawan)
Sofia
Tallinn
Teheran
Tel Aviv
(Nicosia)
Tokyo
(Majuro, Pohnpei)
Tripoli
Tunis
Vientiane*)
Vilnius
Warszawa
Washington
Wien
(Ljubljana)
Windhoek
Zagreb
*) Beskickningen förestås av en t.f. chargé d'affaires
**) Beskickningen är eller kommer tills vidare att vara obemannad

II. Ambassadkansli

Berlin

III. Delegationer

Sveriges ständiga representation vid de Europeiska gemenskaperna (EG) i Bryssel
Sveriges ständiga representation vid Förenta nationerna i New York
Sveriges ständiga representation vid de internationella organisationerna i Genève
Sveriges delegation vid Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) i Paris
Sveriges delegation vid Europarådet i Strasbourg
Sveriges delegation vid Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) i Wien

IV. Karriärkonsulat

a) Generalkonsulat

Hamburg
Hongkong (Macau)
Istanbul
Jerusalem
New York
S:t Petersburg

b) Konsulat

Mariehamn

V. Stockholmsbaserade ambassadörer

De sex sändebuden har följande ackrediteringar:

1. Bangui (Centralafrikanska Republiken), Brazzaville (Folkrepubliken Kongo), Kinshasa (Zaire), Libreville (Gabon), Malabo (Ekvatorialguinea), Yaoundé (Kamerun), Bissau (Guinea-Bissau), Praia (Kap Verde), N'Djamena (Tchad).
2. Banjul (Gambia), Freetown (Sierra Leone), Monrovia (Liberia).
3. Bamako (Mali), Conakry (Republiken Guinea), Dakar (Senegal), Niamey (Niger), Nouakchott (Mauretanien), Tripoli (Libyen).
4. Antananarivo (Madagaskar), Mogadishu (Somalia), Moroni (Comorererna), Port Louis (Mauritius), Vallletta (Malta), Victoria (Seychellerna).
5. Basseterre (St Christopher och Nevis), Castries (St Lucia), Kingston (Jamaica), Kingstown (St. Vincent och Grenadinerna), Port-au-Prince (Haiti), Roseau (Dominica), Santo Domingo (Dominikanska Republiken), St George's (Grenada), St John's (Antigua och Barbuda).
6. Apia (Västra Samoa), Nuku'alofa (Tonga), Suva (Fiji), Honiara (Salomonöarna), Port Moresby (Papua Nya Guinea), Port Vila (Vanuatu).